

א אַמוּנָה אוֹמֵן, תְּרִי בְּדַאיִנוֹן חֵד. חֵד גֵּן, וְחֵד נֶהָר. דָּא נִפִּיק מֵעֵדָן, וְדָא אֵיתְשֵׁקִי מִנִּיה. הָא הָכָא פֶּל רְזָא סְתִימָא דְמַהִימְנוּתָא.

ב וְאוֹלִיפְנָא, הָאִי מֵאֵן דְּאֵיתְעַר בְּלִילְיָא, בְּשַׁעְתָּא דְקַב"ה עָאל גְּבַגְתָּא, לְאִשְׁתַּעֲשַׁעַא בְּצַדִּיקְיָא, בְּעֵי לְמִימַר פְּסוּקָא דָּא, בְּרַעוּתָא דְלִפְּא, וְלִכְוֹנָא דְרַעוּתָא בִּיה. ה' אֱלֹהֵי אֲתָה אַרְוּמְמָךְ אוֹדָה שְׁמָךְ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלָא עֲצוּת מְרַחֵק אַמוּנָה אִמֵּן. וּבְתַר כֵּן יֹאמֶר, אֲוֹדֶךָ עַל כִּי נִוְרָאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלָאִים מֵעֲשִׂיךָ וְנִפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד. לְבַתֵּר, וְנֶהָר יוֹצֵא מֵעֵדָן וְגו'. וְהֵינּוּ שְׁבַחָא דְחִסְדֵי קְדָמָי, וְכַד יִמְתַּעְרוּ בְּפִלְגוּת לִילְיָא. וְלְבַתֵּר מְסַדְרֵי שְׁבַחֲיָהּ, וְלַעֲאֵן בְּאוֹרֵיָתָא.

ג שַׁעֲשׂוּעָא דְקַב"ה מֵאִי הִיא. אֶלְא, כָּל צַדִּיקְיָא סְקִימִין בְּדִיוֹקְנֵיָהּ,

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

מסורת הזהר
(א) ישעיה (כה) נח שה צו קצב בלק קנו. (ב) (תהלים א בדפוי"י כתבו לוף קצ"ג. ב נ"א ואינון (קראקא) ג נ"א ל"ג בגנתא (קראקא) ד נ"א דעתייה (ווינציה מונקאטש) נ"א רעותא ולבא (קראקא) ה נ"א הפסוק ה' אלקי אחר ונהר יוצא מעדן (דפוסים ראשונים) ו נ"א כי (ווינציה) ז נ"א מתערי (דפוסים ראשונים) ח נ"א הוא (דפוסים ראשונים) ט נ"א דקיימין בדיוקניהו מתלבשין (דפוסים ראשונים).

הסולם

שעשוני הקב"ה עם הצדיקים בג"ע
הצדיקים, צריך לומר פסוק זה, ברצון הלב, ולכוון רצונו בו, ה' אלקי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אומן. ואח"כ יאמר, אודך כי נוראות נפלאותי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד. ואח"כ, ונהר יוצא מעדן וגו'. וזה הוא השבח של החסידים הראשונים כשהקיצו בחצות לילה. ואח"כ סדרו שבחיהם, ועסקו בתורה.
(ג) שעשוני דקב"ה מאי וכו': מה הוא השעשוע של הקב"ה עם הצדיקים בגן עדן, ומשיב

מאמר

(א) אמונה אומן תרי וכו': כתוב עצות מרחוק אמונה אומן. אמונה אומן, הם שנים שהם אחד. אחד הוא גן, דהיינו אמונה, שהיא מלכות ואחד הוא נהר, דהיינו אומן, שהוא יסוד, זה, היסוד, יוצא מעדן, שהוא חכמה, וזה, המלכות, מושקה ממנו. הרי כאן כל הסוד הסתום של האמונה.
(ב) ואוליפנא האי מאן וכו': ולמדנו, מי שמקיץ משנתו בלילה, בשעה שהקב"ה נכנס לגן, שהוא המלכות, להשתעשע עם (דפוי"י דף נ"ג ט"ב)

ב זהר **בלק** **חדש**

ומתלבשין בגנתא דעדן, בכל יומא ויומא, ואתסתן בטלא, דזמין קב"ה י לאתאי מיתייא. ופעאלין פלהו לגבי משיח, ושאלין מה דשאלין, והא איתערו חברייא.

ד לבתר מתפנשין, ומשפדלין פלהו בבעתא עילאה, בכלהו מתיתתי דתמן. ועלייהו כמה ממנן. ומתחדשין תמן כמה חידושין באורייתא. לבתר נפקי פלהו, ותמאן, פד אתי אליהו לגבי אבהן. איהו נפק, ואינהו עאלין וקיימין קמי אבהן, וחדו בהו, בכמה בנין קדישין די בסתרנייהו, וחדאן פלהו.

ה פד עייל קב"ה בפלגו ליליא, פלהו וקיימין מתתקנין פדקא יאות, וכל אשפדלותא דאשפדלו פל שהוא יומא בחידושי אורייתא. וקב"ה תיאוכתיה פ באינון צדיקייא, דחדשו פה מלין. ופשעשע פ בהו, ופשעשע פאלין מלין. וכן בכל צדיקא וצדיקא.

ו לבתר, פלהו מתתקנין דכר ונוקבא. וקב"ה פתר דארח ופשעשע פהו, ופכל אלין ירזין דתכמתא דילהון, אתגלי עלייהו, ואינון תמאן פההוא נועם ה'. פדין פלהו תדאן פתדונה סגייא, עד דמתפשטי זיוא ונהורא פ דילהון. ומההוא משיכו דזיוא ונהורא דתדונה דילהון, עדין פירין ואיבין לעלמא דא, וההוא איבא עאל תחות גפוי דשכינתא, עד זימנא דאצטריד.

ז וכן משתעשע בכל צדיק וצדיק, ופאמר, ופאה מלפא דבנין אלין

חלופי גרמאות

י נ"א ואתחן (דפוסים ראשונים) כ נ"א לאחאה (דפוסים ראשונים) ל נ"א עאלין (דפוסים ראשונים) מ נ"א ברעותא עלאה וכלהו (קראקא) נ נ"א וקיימין וליג כד עייל קב"ה בפלגו ליליא כלהו (קראקא) ס נ"א בההוא (קראקא ווינצ'א) ט נ"א ליג ואשתעשע בהו (קראקא) פ נ"א בה (ווינצ'א) צ נ"א ליג וצדיקא (קראקא) ק נ"א בכל (דפוסים ראשונים) ר נ"א מלין (מונקאטש במרובעים) ש נ"א ליג דילהון (קראקא) ת נ"א ואמין (מונקאטש במרובעים).

<p>מאמר</p> <p>ומשיב, אלא כל הצדיקים עומדים בצורתם ומתלבשים בגן עדן בלבוש בכל יום ויום, ומתרחצים בטל, שהכין הקב"ה להחיות המתים. וכולם נכנסים אל המשיח, ושואלים מה ששואלים. וכבר העירו בזה החברים.</p> <p>ד לבתר מתכנשין ומשפדלין וכו': אה"כ מתאספים, וכולם עוסקים בדעת עליונה בכל הישיבות אשר שם. ועליהם כמה ממונים. ומתחדשים שם כמה חידושי תורה. אה"כ יוצאים כולם ורואים כשאליהו בא אל האבות. הוא אליהו, יוצא, והם נכנסים ועומדים לפני האבות, והאבות שמחים בהם, בכמה בנים קדושים שמסביב להם. וכולם שמחים.</p> <p>ה פד עייל קב"ה וכו': כשבא הקב"ה בחצות לילה, כולם עומדים מתוקנים כראוי. (דפויי דף נ"ג ט"ב)</p>	<p>הסולם</p> <p>שעשועי הקב"ה עם הצדיקים בנ"ע</p> <p>וכל העסק שעסקו כל אותו היום בחדושי תורה, מתוקן לפנייהם. ותשוקתו של הקב"ה היא בצדיקים האלו שחדשו דברים בתורה, ומשתעשע בהם, ומשתעשע בדברי התורה האלו. וכן בכל צדיק וצדיק.</p> <p>ו לבתר פלהו מתתקנין וכו': אה"כ כולם מתתקנים דכר ונוקבא, והקב"ה, אחר שהרית והשתעשע בהם, ובכל אלו סודות החכמה שלהם, הוא מתגלה עליהם, והם רואים באותו נועם ה'. אז כולם שמחים בשמחה גדולה, עד שמתפשט הזיו והאור שלהם, ומאותה התפשטות הזיו והאור של השמחה שלהם עושים פירות ואיבים לעולם, שה"ס נשמות, ואותם הפירות נכנסים תחת כנפי השכינה. עד הזמן שצריך.</p> <p>ז וכך משתעשע בכל וכו': וכך משתעשע</p>
--	--

זהר בלך חדש ג
אתבררו לחולקיה ועדביה. וקלא איתער, מאמצעות גינתא דרקייע, וקורא בקל פקיף ואמר, ^א זכור ה' לבני אדום את יום ירושלם האומרים ערו ערו עד היסוד בה. פדין * ערטילו וקרקורא דיליה. וכל צדיקייא דתמן אתערו בבכיה.

ח) וקלא איתער מאמצעות גנתא דרקייעא, דאשתמע בתלת מאה ותשעין רקיעין. בגין דלית חדוה ושעשויעא לקב"ה, אלא בשעתא דקאים בהרי צדיקייא דתמן. ^ב ובג"ד אומי ואמר, ^א אם אשכחך ירושלם תשכח ימיני תדבק וגו', אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמחתי. ^ד בכל אתר דאית חדוה לקודשא בריך הוא, קלא דא נפיק וקארי.

ט) פדין נפיק מתמן, וסליק ובטש ברקיעין, ושאיג שאוגין, עד דכל חילי שמייא פלהו ^ב בערבוביא. פדין נשכא רותא, ובטש * בטרפין דההוא אילנא רברבא, וכל ענפין דיליה בטשין דא בדא. וקלא איתער מגו נופא דאילנא ויקרי, ^א זכור לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור אשר פרת את אברהם ושבועתו * ליצחק. כיון דקלא דא אתער, שמע אברהם סכא ואיתער, פדין איהו רעווא דמלכא, ואתנחם בהדיה.

י) בההיא שעתא, איתער רותא תדא מסטרא דדרום, וכל רעו ותדוותא ואסוותא איתער בעלמא. וכדין וסליק צפרא, ורעווא אשתכח, וניחא איהו

לישחק

חלופי גרסאות

ב נ"א דקיימא (דפוסים ראשונים) ג נ"א ובגין דאימי (דפוסים ראשונים) ד נ"א רכל (דפוסים ראשונים) ה נ"א בערטורא (ווינציא מונקאטש בסוגרים) ו נ"א וקרא (דפוסים ראשונים). ז נ"א ליג סליק (קראקא).

מסורת הזהר

ג) (שם קלז) ויקהל כ פקודי שפ. ט) (שם) פנחס יו. ה) (שם קה) בהשמטות ח"ג ד' שג. ד"ו ת"ז תס"ט ד' קג.

הסולם

שעשועי הקב"ה עם הצדיקים בני"ע

ירושלים על ראש שמחתי. בכל מקום שיש שמחה להקב"ה, קול זה יוצא וקורא.

ט) פדין נפיק מתמן וכר: אז הוא יוצא משם, ועולה ומכה ברקיעים ושואג שאגות עד שכל צבאות השמים הם כולם בערבוב. אז נושב רוח ומכה בעלים של האילן הגדול ההוא, וכל ענפיו מכים זה בזה, וקול מתעורר מתוך גוף האילן, וקורא, זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור אשר כרת את אברהם ושבועתו ליצחק. כיון שקול זה מתעורר, שומע אברהם סכא ומתעורר, אז הוא רצון המלך, ומתנחם עמו.

י) בההיא שעתא איתער וכר: בשעה ההיא התעורר רוח אחד מצד דרום, וכל רצון ושמחה ורפואה מתעורר בעולם. ואז עולה

מאמר

משתעשע בכל צדיק וצדיק, ואמר, אשרי המלך שבנים אלו נתבררו לחלקו ולגורלו. וקול מתעורר מאמצע הגן שברקיע, וקורא בקול חזק ואומר, זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה. אז היא הבהלה והצעקה שלו. וכל הצדיקים אשר שם מתעוררים בבכיה. ערטילו פירושו בהלה, מלשון סוסי ערטליינא (אסתר ח' י').

ח) וקלא אתער מאמצעות וכר: והקול מתעורר מאמצע הרקיע, שנשמע בש"צ רקיעים, כי אין חדוה ושעשוע לפני הקב"ה, אלא בשעה שעומד עם הצדיקים אשר שם, ומשום זה נשבע ואמר, אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני תדבק וגו' אם לא אעלה את

(דפו"י דף נ"א ט"ב * ט"ג)

ד זהר בלך חדש
לכל אסיירי מלכא דאינון כבי מרעיהו. ופאה עמא, דזכלין למנדע מרזין
טמירין, סתימין דמלכא קדישא.

מאמר אוצר הנשמות

יא אמר רבי אבא, יומא תדא הוינא אןלי במדברא, אנא ורבי יהודה
דמן עכו בהדי, ואעילנא במערתא תדא, ואשפתנא תמן ספרא תדא עתיקא
מיומין קדמאין. אפתנא ליה, ואשפתנא דהוה פתיב בריש מלוי, הראשונות
הנה באו וחדשות אני מגיד. ואוקים קרא בנשמתהון דצדיקיא, מן יומא
דסליק ברעותא דמחשבה למברי עלמא.

יב דעד לא אתברי עלמא, כל רוחין דצדיקיא הוו גניזין במחשבה
קמיה, כל חד וחד בדיוקניה. פיון דציייר עלמא, אתגליין פלהו, וקיימי בדיוקניהו
קמיה, תמן ברומי רקיעין. לבתר זהב לון באוצר חד, בגנתא דעדן לעילא.
וההוא אוצר לא מלייא לעלמין, ותדיר קרי, הראשונות הנה באו וחדשות
אני מגיד. מאי אני מגיד. אלא פלהו בשמתן ולית תאובתא וכיסופא לההוא
אוצר, אלא לארקא ביה נשמתין.

יג כמה דגיהנם, לית ליה תאובתא, אלא לקבלא נשמתין ביה לאתדפאה,
תמן, וכל יומי קרי, הב הב. מאי הב הב, אלא אוקיד אוקיד.

יד וההוא אוצר נטיר כל אינון נשמתין, עד זימנא דאלביש לון,

חלופי גרסאות

ח נ"א במדברא אולין (קראקא) ט נ"א ל"ג ליה (קראקא)
י נ"א מרומים (ווינציא מונקאטש בסוגריים) כ נ"א כלהו
נשמתין לית תיאובתא וכסופא דההוא אוצר אלא לקבלא נשמתין ליה לאתגנוזא תמן וכל יומא קארי הב הב ול"ג מן
כמה דגיהנם עד וכל יומא (קראקא) ל נ"א והוא נטיר ול"ג וההוא אוצר (קראקא).

מסורת הזהר

(1) (ישעיה מב) בהשמות ח"ג ד' שג: ד"י.

הסולם

אוצר הנשמות
שציייר העולם, נתגלו כולם ועמדו בצורתם
לפניו, שם במרומי רקיעים. אחר כך נתן
אותם באוצר אחד בגן עדן של מעלה. והאוצר
ההוא אינו מלא לעולם, ותמיד הוא קורא,
הראשונות הנה באו וחדשות אני מגיד. מהו
אני מגיד. אלא כולם אני מגיד בשמותיהם
ואין תשוקה וחמדה לאוצר ההוא, אלא
שתבוננה בו הנשמות.
יג כמה דגיהנם לית וכו': כמו
שהגיהנם אין לו חפץ אלא לקבל בו נשמות
שיטהרו שם. וכל יום הוא קורא הב הב. מהו
הב הב. אלא, אשורף אשורף, כלומר שתשוקתו
רק לשורף ולטהר הנשמות. וכך אותו אוצר
שבג"ע אין לו תשוקה אחרת אלא לקבל
הנשמות.

יד וההוא אוצר נטיר וכו': והאוצר
ההוא

מאמר

עולה הבוקר, והרצון נמצא, ויש מנוחה לכל
אסורי המלך שהם בבית חלייהם. אשרי העם
שיכולים לדעת מסודות הנסתרים, הסתומים,
של המלך הקדוש.

מאמר אוצר הנשמות

יא אמר ר' אבא וכו': פעם אחת
היינו הולכים במדבר, אני ור' יהודה מן עכו
עמי, ונכנסנו במערה אחת, ומצאנו שם ספר
אחד ישן מהימים הראשונים. פתחנו אותו,
ומצאנו, שהיה כתוב בתחילת דבריו, הראשונות
הנה באו וחדשות אני מגיד. והעמיד הכתוב,
בנשמות הצדיקים, מיום שעלה ברצון המחשבה
לברוא העולם.

יב דעד לא אתברי וכו': כי מטרם
שנברא העולם, כל רוחות הצדיקים היו גנוזים
במחשבה לפניו. כל אחד ואחד, בצורתו. כיון

(דפו"י דף נ"ג ט"ג)

זהר בלך חדש ה

ונחתו להאי עלמא. ומגו חובא דאדם קדמאה, דאחשיף עלמא, ואמשיף סטרא
אחרא בישא לעלמא, אצטריכו לאתלבשא אינון נשמתי. בלבושא דא, דהא
לבושא אחרא "זמין קב"ה לאלבשא לאינון נשמתי. והוה אמר יבההוא
ספרא, עד הכא, שתיקו. וחקינא מכאן והלאה, מלין מתיקן דלא אשתמודעאן.

טו) "ולבתר חמינא לון בחלמא. ואמרו לי שתוק, ולא תגלי אלא לטינרא
תקיפא, וכך עבידנא. ואשכחנא "ביה, ואיתימא, לבושא אחרא זמין קב"ה לאלבשא
"לאילין נשמתי" לעלמא דאתי, אם פן מיתא דאחיא חזקאל, מאי טעמא
לא עבד לון "ההוא לבושא.

טז) אלא, בגין דלא מטא זמנא, לאעברא בעלמא ההוא אורא דכייא,
דעביד לבושין. וכג"כ לא אלביש לון, אלא כמה דהו. וכך יהא לתחית המתים,
בר דווקמא דקדמיתא לא אשתכחת תמן.

יז) וכד ב"נ נפיק מהאי עלמא, פלהו, בין צדיקים, בין חסידים ותמימין,
ותיבין ורשעים, פלהו עברין באורחא ודא למיתמי ליה לאדם קדמאה,
"לכל בני עלמא. ותמן נטלי אורחא, או לגן עדן, או לגיהנם.

יח) כל אינון דאורחיהו לג"ע, מתקרבין «לגבי חומה דלבר, מאינון
תלת חומות דתמן. פדין נפק חד ממנא, ואתער קמיהו וקארי ואמר, זכאין

חלופי גרמאות

ח ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג זמין (ווינצ'א) נ"א בעא (קראקא) י נ"א ההוא (דפוסים ראשונים) ט נ"א
ובתר (קראקא) טו נ"א מוסיף ביה רוזין עלאין (קראקא) פ נ"א ל"ג לאלין (קראקא) צ נ"א לזמנא (מונקאטש בסגוריים)
נ"א מוסיף לעלמא לזמני (דפוסים ראשונים) ק נ"א (קראקא) ר נ"א ל"ג דא (ווינצ'א) ש נ"א כל (קראקא) ת נ"א
ומתמן (דפוסים ראשונים) א נ"א לגו (קראקא).

מאמר	הסולם	איצר הנשמות
ההוא, שומר כל אלו הנשמות שבו, עד הזמן שמלביש אותן, ויורדות לעולם הזה. ומפני החטא של האדם הראשון, שהחשיך העולם, והחשיך הצד האחר הרע לעולם, צריכות הנשמות להתלבש בלבוש זה, מטרם שיוורדות לעולם, כי לבוש אחר הכין להן הקב"ה להלביש אותן, הנשמות. ונאמר בספר ההוא, עד כאן. שתקו. וראיתי מכאן ולהלאה מלים מתוקות בלתי נודעות.	טו) אלא בגין דלא וכו': ומשיב, אלא בשביל שעוד לא הגיע הזמן להעביר בעולם אותו אויר הטהור העושה לבושים. ומשום זה לא הלביש אותם, אלא שעמדו לתחיה כמו שהיו מקודם לכן, וכך יהיה לתחיית המתים חזק שהוהמא של הגוף הראשון, לא יהיה נמצא שם.	טו) אלא בגין דלא וכו': ומשיב, אלא בשביל שעוד לא הגיע הזמן להעביר בעולם אותו אויר הטהור העושה לבושים. ומשום זה לא הלביש אותם, אלא שעמדו לתחיה כמו שהיו מקודם לכן, וכך יהיה לתחיית המתים חזק שהוהמא של הגוף הראשון, לא יהיה נמצא שם.
טז) ולבתר חמינא לון וכו': ולאחר כך ראיתי הדברים בחלום. ואמרו לי שתוק, ולא תגלה אלא לסלע החזק, דהיינו לרשב"י, וכך עשיתי. ומצאתי בו. ואם תאמר לבוש אחר הכין הקב"ה להלביש הנשמות לעולם הבא, אם כן, המתים שהחיה יחזקאל, מהו הטעם שלא עשה להם אותו הלבוש.	יז) וכד ב"נ נפיק וכו': וכשאדם יוצא מהעולם הזה, כולם, בין צדיקים בין חסידים ותמימים ורשעים, כולם עוברים בדרך זה לראות את האדם הראשון. הנדאה לכל בני העולם. ושם לוקחים הדרך, אם לגן עדן, או לגיהנם.	יז) וכד ב"נ נפיק וכו': וכשאדם יוצא מהעולם הזה, כולם, בין צדיקים בין חסידים ותמימים ורשעים, כולם עוברים בדרך זה לראות את האדם הראשון. הנדאה לכל בני העולם. ושם לוקחים הדרך, אם לגן עדן, או לגיהנם.
יח) כל אינון דאורחיהו וכו': כל אלו שדרכם לגן עדן, מתקרבים לחומה שמבחוץ מאלו ג' החומות אשר שם, המסבבים את גן	יח) כל אינון דאורחיהו וכו': כל אלו שדרכם לגן עדן, מתקרבים לחומה שמבחוץ מאלו ג' החומות אשר שם, המסבבים את גן	יח) כל אינון דאורחיהו וכו': כל אלו שדרכם לגן עדן, מתקרבים לחומה שמבחוץ מאלו ג' החומות אשר שם, המסבבים את גן

(דפוס יד נ"א ט"ג)

ו זהר בלק חדש
אתון צדיקייא בעלמין בלהו. ויהוה ממנא ביעזריאל שמייה. אוליף לון
אורחא, וְאֶזְלִין קמיה, עד פּרעא תּדא דגיהנם, וְהאי מִמנא קרי בחילא,
צנון תננא צנון יקידתא. ביהוה שעתא, בכהילו מצננן ליה, וְעֵאלִין בלהו
וְטְבִלִין וְעֵבְרִין. וְכִלְהו חייביא, אַתְּמַסְרִין בידא * (דדומה, וְאֶעֱלִין בגיהנם,
וְכָל אינון זכאין לא אַתְּמַסְרִין בידוי, אֶלָּא בידוי וְדִהוּא מִמנא.

יט ביון דטבלין ועברין, יהוה ממנא אזיל קמיהו, עד דמטון לשור
חומה דגינתא דעדן. ויהוה ממנא קארי לפתחא ואמר, פתחו שערים ויבא
גוי צדיק שומר אַמְנִים. בדין פתחין פתחא, וְאֶעֱלִין לון לגאו, וְכָן לְכָל
פּתחא ופּתחא.

כ ביון דעאלו לגאו, לאתר דצדיקייא אַתְרִין קיימין, בפה חדוה על
חדוה, וכמה חידו על חידו על צדיקייא, וְכָל בני מתיבתא חדאן. לסוף תלתא
יומין, דאתמסרין בהכלין ידעאן, נפקין, ואוירין נשבין, ומצטיירין בלהו
בדיוקנייהו. ומכאן להלאה, ירתי אחסנת ירותא, בדיקא חזי לכל חד וחד.

כא חיונוא דאתחזיא בג"ע, מחיוו יקרא דיוקנא דכל דיוקנין, וגוון
דכל גוונין, דמלפא קדישא, לא אתגלי בהיכלא, ולא באתר חד, אלא אתפתח
רקיעא מרקמא ע"ג גנתא, לד' סטרין, וְאֶתְמַלְא מוּזְיָא יקרא קדישא, וְאֶתְחַזוּ
תמן, וְאֶתְנַהֲרוּן בלהו צדיקייא. מאן חמא חדווא דא, וכסופא דא, דיהוה
נועם ה'.

מסורת הזהר
(1) שם (כו) יתרו קא.
ב נ"א עזריאל (קראקא) ג נ"א ואזיל (קראקא) ד נ"א
כלהו חייביא ואתמסרין (קראקא) ה נ"א בידוי (רפוסים
ראשונים) ו נ"א דהא (קראקא) ז נ"א דהאי (ווינציא) ז נ"א ל"ג מן יקרא עד יקרא קדישא (קראקא) ח נ"א ואתחזון
(קראקא).

מאמר
גן העדן. או יוצא ממנוה אחד, ומתעורר
לפניהם וקורא, ואומר, אשריכם הצדיקים בכל
העולמות. ואותו הממונה שמו יעזריאל, מלמד
אותם הדרך, והולכים לפניו, עד שער אחד
של הגיהנם, ואותו הממונה קורא בכח, קררו
העשן, קררו השרפה. באותה שעה, בחפזון
מקרים אותו, ונכנסים כל הנשמות וטובלים
בגיהנם ועוברים. והרשעים כולם נמסרים
בידי המלאך דומה ונכנסים בגיהנם. והם
הצדיקים, אינם נמסרים בידי אלא בידי אותו
הממונה יעזריאל.
יט ביון דטבלין ועברין וכו': כיון
שטובלים בגיהנם ועוברים בו, אותו הממונה
הולך לפניהם עד שמגיעים לגדר חומה של
גן עדן. ואותו הממונה קורא בפתח, ואומר,
(דפו"י דף ב"ג ט"ג * ט"ד)

הפולס
אוצר הנשמות
פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים.
או פותחים הפתח, ומביא אותן בפנים, וכן
עושה לכל פתח ופתח.
כ ביון דעאלו לגאו וכו': כיון
שהנשמות נכנסו לפניו, למקום שהצדיקים
האחרים עומדים, כמה חדוה על חדוה, וכמה
שמחה על שמחה על הצדיקים. וכל בני
הישיבה שמחים. לסוף ג' ימים שנסתתרו
בהיכלות ידועים, הן יוצאות, ואוירים נושבים,
ומצטיירים כולן בצורתן. ומכאן ולהלאה,
יורשות אחוזת נחלה כראוי לכל אחד ואחד.
כא חיונוא דאתחזיא בג"ע וכו':
המראה שנראה בגן עדן ממראה כבוד הצורה
של כל הצורות, והגוון של כל הגוונים, של
המלך הקדוש, אינו מתגלה בהיכל, ולא במקום
אחד

זהר בלק חדש ז
כב עד כאן תהו לי וישו למחמי בההוא ספרא. אדמקיפנא למיחמי
יתיר, פרח מן ידי, ולא חמינא ליה, ואשתאנא עציב, ובכינא. דמיכנא תמן
בההוא מערתא, וחמינא ליה לההוא דלביש מדא, א"ל, רבי, מה לך למכפי,
לא תתעציב. ממאן דהוה ההוא ספרא, פרח לגביה, ונטליה. ועד דלא נפק
מהאי עלמא, גניז ליה בההוא מערתא דמדברא דא, והשתא דהוה מתגלי
לתייא, פרח באורא ונטליה.

כג מפאן ולהלאה, זילי לך לאורתך. ומשהו יומא עד הכא. לא אתגלי
לי, ולא זכינא למשמע ממאן הוא. ובכל זמנא דאנא דכינא, אשתאנא
עציב. אמר רבי אלעזר דילמא קב"ה בעי ביקריה, דלא יתגלי בעלמא.

כד עד דהוה יתבי וילעאן במלין קירין ויעילאין אלין, נהר ימא.
קמו ואזלו, אמר רבי אלעזר, השתא עידן רעווא הוא קמי מלפא, נימא
מילי דאורייתא, ונתעסק בה, ונשתתף בשכינתא.

מאמר הנה עם יצא ממצרים

כה לאמר הנה עם יצא ממצרים. אי תימא, דהא צריך לנטלא
פיפוסין ויוחסין דילהון, לא אצטריך, אלא אורח כלל. דכתיב הנה עם יצא
ממצרים. מאי טעמא. משום דהכי קארי לון פטרונא דילהון כמה זימנין, ועד
לא תטעה, דכתיב שלח את עמי בכל זמנא.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

(ח) (במדבר כב) שמות רצט. טו) (שמות ה) בשלח ל. טז) נ"א מוסיף לחייא הכא (קראקא) י נ"א לאורא (קראקא)
כ נ"א אזיל (קראקא) ז נ"א מוסיף ולעאן באורייתא
(קראקא) ח נ"א אלין ועלאין (קראקא) ט נ"א ע"כ ול"ג מן השתא עד סוף האות (קראקא) י בדפויי כתבו פתח ר"א
ואמר ה' בוקר תשמע קולי וגו' (ככתוב בס"ה דף ר"ד) יא בדפויי כתבו עוד לפרשת בלק דף ר"ו קודם מאמר רבי
יוסין פתח אל תלהם את לחם רע עין וגו'. יב נ"א אור (קראקא).

אוצר הנשמות

הסולם

מאמר

לא נגלה לי הספר. ולא זכיתי לשמוע ממי
הוא. ובכל זמן שאני נזכר בו אני נשאר עצב,
אמר רבי אלעזר, אולי הקב"ה רוצה ביקרו,
שלא יתגלה בעולם.

אחר, אלא שנפתח רקיע מרוקם על הגן לד'
צדדים, ונתמלא מזיו הכבוד הקדוש, וכל
הצדיקים נראים שם ומאירים. מי ראה שמתה
זו, ותשווקה זו, של נועם ה' ההוא.

כד עד דהוה יתבי וכו': בעוד שהיו
יושבים ועוסקים בדברים היקרים והעליונים
האלו, האיר היום. קמו והלכו, אמר ר' אלעזר
עתה עת רצון הוא לפני המלך, נאמר דברי
תורה ונעסוק בה, ונשתתף בשכינה.

כב עד כאן הוה וכו': עד כאן היתה
לי רשות לראות בספר הזה. בעוד שהסיבותי
עצמי לראות יותר, פרח הספר מיד, ולא
ראיתי אותו. ונשארתי עצב, ובכיתי. ישנתי
שם באותה מערה, וראיתי אותו שלבוש בדים,
שהוא גבריאל, אמר לי, רבי, מה לך לבכות,
אל תהיה עצב, כי מי שאותו הספר שייך לו,
פרח אליו ולקחו. ומטרם שנפטר מהעולם
הזה, גנזו במערה ההיא שבמדבר הזה, ועתה
שהספר נגלה לאנשים חיים, פרח באויר ולקחו.

מאמר הנה עם יצא ממצרים

כה לאמר הנה עם וגו': לאמר הנה
עם יצא ממצרים. ולא נזכר השם ישואל, אם
תאמר שצריכים לקחת האבהות והיחוס שלהם,
אין צורך לזה, אלא בדרך כלל. שכתוב, הנה
עם יצא ממצרים. ואינו אומר איזה עם. מהו
הטעם

כג מפאן ולהלאה זילי וכו': מכאן
ולהלאה, לך לך לדרך. ומאותו יום עד עתה
(דפויי דף נ"א ט"ד)

ח

זהר

בלק

חדש

כו וְעוֹד, כַּד * אֲתַנְטְלִית עֵיטָא עַלְיֵיהּ עִם פְּרַעָה, בְּלִישְׁנָא דָא יְכַלִּי לְהוּ, דְּכַתִּיב הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעֲצוּם מִמֶּנּוּ. אוּף הַשְׁתָּא דְּכַתִּיב, הִנֵּה עִם יִצְ"א מִמְצָרִים, יְדָלָא אֲפִיק לֹון אַתְרָא, אֲלָא אִיהוּ מִגְרַמִּיה נִפְק, וּבְג"כ תִּיכּוּל לְאַבְאָשָׁא לֹון.

מְאָמֵר הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ

כז הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ, אִית דְּאָמְרִי, סִיחּוֹן וְעוֹג, דְּקַטְלִי לֹון יִשְׂרָאֵל, * דִּהּוּ עֵינָא דְאַרְעָא. אֲלָא כַּד אֵייתִי קב"ה אַרְבָּה עַל אַרְעָא דְמִצְרַיִם, מַה כְּתִיב, * וַיִּכַּס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ וַתַּחֲשֹׁךְ הָאָרֶץ. אֲמַאי, בְּגִין דְּכָל תְּרַשִׁין וְקוֹסְמִין דְּעֵלְמָא, לֹא יְכַלִּין לְמַעַבְד תְּרַשִׁין, אֲלָא מְלַה תְּדָא, * בְּדִרְגָא תְּדָא, בְּזַמְנָא תְּדָא. * וְלַעֲמָא דָא אֵייתִי בְּאַרְבָּה, מְבּוֹלְבֵל בְּכַמָּה זַינֵי מְבּוֹלְבָלִים אֲלִין בְּאֲלִין, עַד דְּלֹא יְכִילוּ כָּל תְּרַשִׁין וְכָל קוֹסְמִין, * לְמִיקָם קַמְיֵיהּ. וְדָא הוּא יְוִיכַס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ. * וְהִכָּא כְּתִיב, הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ.

כח א"ר אָבָא, יְבֵא וְרָאה, בְּלֶק וּבְלַעַם לֹא הוּוּ בְּעֵלְמָא תְּרַשִׁין וְקוֹסְמִין כְּפוּתִיָּהוּ. בְּלַעַם, חִילִיָּה וְתוֹקְפִיָּה הָוּה בְּפוּמָא * וּבְעֵינֵין. בְּלֶק, חִילִיָּה וְתוֹקְפִיָּה * בְּעוֹבְדָא דִּינִין. וְדָא אֲצִטְרִיף לְדָא. דְּהָא כָּל זַינֵי תְּרַשִׁין דְּעֵלְמָא בְּפוּמָא וְעוֹבְדָא יְהוּ, וְבָהוּ תְּלִינֵין. בְּלַעַם הָוּוּ לִיָּה לִישָׁן, וְלֹא יְדִין. בְּלֶק הָוּוּ לִיָּה יְדִין וְלֹא לִישָׁן.

מפורת הזהר

חלופי גרסאות

(שם א) שמות פת רצה. (ב) שם (י) בהשמטות ח"ג צ נ"א נטלית (קראקא) נ"א נחלית (ווינציא) ק נ"א דיכלת (ד' דש. ד"י ז"ח ד' נד ט"א. (קראקא) ר נ"א ולא (דפוסים ראשונים) ש נ"א דהוה (דפוסים ראשונים) ת נ"א ודרגא (קראקא) א נ"א ועמא (דפוסים ראשונים) ג נ"א ערב (דפוסים ראשונים) ג נ"א למיקל (קראקא) ד נ"א מוסיף דהתם כתיב ויכס (מונקאטש במרובעים) ה נ"א הכי הוא ודאי ולי"ג מן והכא עד סוף האות (קראקא) ו ה"ג בדפוס מנוקאטש במרובעים נ"א לי"ג הארץ (ווינציא) ז נ"א לי"ג בא וראה (דפוסים ראשונים) ח נ"א ועיני (קראקא) נ"א בעינין (ווינציא) ט נ"א לי"ג בעובדא (קראקא) י נ"א הוא (קראקא).

מאמר

הסולם

הנה כסה את עין הארץ

הטעם. הוא משום שכך קורא אותם המגין שלהם כמה פעמים, ועם זה אין לטעות בעם אחד, שכתוב, שלח את עמי בכל פעם. **כו** וְעוֹד כַּד אֲתַנְטְלִית וכו': ועוד כשנלקחה עצה עליהם עם פרעה, בלשון הזה יכלו להם, שכתוב, הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו, אף עתה, כתוב, הנה עם יצא ממצרים, שלא הוציאם אחר, אלא הוא מעצמו יצא, ומשום זה תוכל להרע להם.

מאמר הנה כסה את עין הארץ

כח א"ר אָבָא בַּא וכו': אר"א בוא וראה, בלק ובלעם, לא היו בעולם מכשפים וקוסמים כמוהם, בלעם, היה כחו וגבורתו בפיו ובעיניו. בלק, היה כחו וגבורתו בפעולת הידים. וזה צריך לזה, כי כל מיני כשפים שבעולם הם בפה ובמעשה, ובהם הם תלויים, בלעם היה לו לשון ולא ידים. בלק היה לו ידים ולא לשון.

כו הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ: יש אומרים, שהם סיחון ועוג, שישאל הרגו אותם, שהיו עין הארץ. אבל, כשהביא הקב"ה על ארץ מצרים ארבה, מה כתוב, ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ. למה, משום שכל המכשפים והקוסמים שבעולם, אינם יכולים (דפוי"ף דף ג"א ט"ד *) דף ג"ד ט"א

אולו

זהר בלק חדש ט

מאמר ואתן אדם תחתיך

כט אָזלו חבֿרייא, י' וְשִׁמְשָׁא הָוה יִתְקִיף לַחֲדָא, תָּמוּ הַהוּא בִּי חֻקְל בְּשִׁפְרוֹ דְעֵשְׂבִין, וּמִיין נִפְקִין לְכָל סֵטֵר, וְאִילְנֵי חֻקְלָא סְגִיאִין, יִתְבִּי תַּמְן. אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזֵר, פְּמָה יָאוּת אַתְר דָּא לְנִיחָא בֵּיהּ.

ל אַדְהוּ יְתְבִי, הָא חִינְיָא רַבְרָבָא אֲתִי, בְּתוּקְפָא דְשִׁמְשָׁא, י' אַעֲבַר קַמְיָהוּ. א"ל ר' אֱלֵעָזֵר, חִינְיָא חִינְיָא, סְטִי לָךְ מְאוּרְחָךְ, דְהָא הַהוּא גְבַרָא תָב, וְאַתְנַחֵם עַל מַה דְעַבְד, וְלֹא יוֹסִיף לְמֵיעֲבַד הַהוּא מְלַח. תְּוֹהוּ חַבְרֵייא, אָמַר רַבִּי אַבָּא, מַאי י' הָאִי. אָמַר לֹון שְׁתִּיקוּ.

לא אָמַר ר' אֱלֵעָזֵר, חִינְיָא חִינְיָא, לְכַתֵּר דְלַחֲשׂוֹ לָךְ י' מִן שְׁמִיא, אַתְנַחֵם י' הַהוּא גְבַרָא, וְשׁוּי בְרַעוּתִיהּ, דְלֹא יְתוּב י' לְהָאִי חוּבָא לְעֵלְמִין, סְטִי לָךְ מְאוּרְחָךְ. גַּם חִינְיָא בְקִימִיהּ, וְלֹא נָטִיל הֵכָא וְהֵכָא. תָב פְּמִלְקַדְמִין, י' וְא"ל, חִינְיָא חִינְיָא, יִדְעָנָא מַה אַתְּ בְּעִי, תוּב מְאוּרְחָךְ, דְהָא גוֹי חֲזִיבָא אֲתִי, דְעַבִּיד בִּיש לְחַד יוֹדָאִי, וְהָא הוּא נָאִים בְּמַעֲרָתָא דִילָךְ, זִיל וְקַטְלִיהּ. מִיַּד אַתְדַּר הַהוּא חִינְיָא, וְדַלְג דִּילוגִין קַמְיָהוּ.

לב אָמַר ר' אֱלֵעָזֵר, י' חַבְרֵייא, אִי לֹא הוּינָא הֵכָא, פְּמָה בִישִׁין הָוה עַבִּיד הַהוּא חִינְיָא. דְהָא ב"ג חַד יוֹדָאִי, עַבִּד עוּבְדָא דְחוּבָה, וְעַד דְלֹא תָב בְּתִיבְקָתָא, לְחִישׁוֹ לִיהּ לְהָאִי חִינְיָא, לְקַטְלָא לִיהּ. וְאַמְלַךְ הַהוּא ב"ג בִּין פְּךָ וּב"כ, וְאַתְנַחֵם מְחוּבָיָהּ, וְאַמַּר דְלֹא יְתוּב לְעֵלְמִין לְהָאִי חֲטָאָה, וְע"ד אֲשִׁתִּיזִיב מִן דִּינָא.

חלופי גרמאות

כ נ"א מוסיף עד דמטו לחקל חד דשמשא (מנוקאטש במרובעים) נ"א עד דמטו בי חקל חד (קראקא) ל נ"א תקים (קראקא) ח נ"א ואעבר (דפוסים ראשונים) ו נ"א הוא (קראקא) ט נ"א ל"ג מן שמיא (קראקא) טו נ"א ל"ג ההוא גברא (קראקא) פ נ"א ביה ולי"ג להאי חובא (קראקא) צ נ"א א"ל (דפוסים ראשונים) ק נ"א ל"ג חבֿרייא (קראקא).

<p>מאמר</p> <p>כט אָזלו חבֿרייא וְשִׁמְשָׁא וכו': הלכו החברים, והשמש היה חזק מאד. ראו אותו שדה ביופי של עשבים, ומים יוצאים לכל צד, ועצי השדה גדולים, ישבו שם, אמר ר' אלעזר, כמה יפה הוא המקום הזה לנוח בו.</p> <p>ל אַדְהוּ יְתְבִי הָא וכו': בעוד שהיו יושבים, הנה בא נחש גדול בגבורת השמש, ועבר לפניהם. אמר לו ר' אלעזר, נחש נחש נטה מדרכך, כי אותו אדם כבר שב וניחם על מה שעשה, ולא יוסיף לעשות אותו הדבר. תמהו החברים. אמר ר' אבא, מה זה. אמר להם שתקו.</p> <p>לא אָמַר ר' אֱלֵעָזֵר וכו': אר"א נחש נחש, אחר שלחשו לך מן השמים, שתהרוג אותו אדם, אתנחם אותו אדם, ושם ברצונו, (דפוסיי דף נ"ד ט"א)</p>	<p>הסולם</p> <p>וְאִתְּנִי אֶדְמָא תַּחְתִּיךְ</p> <p>שלא ישוב לאותו עון לעולם. סור לך מן הדרך. קם הנחש על עמדו, ולא הלך לכאן ולכאן. שב ר' אלעזר כבתחילה, ואמר לו, נחש נחש, יודע אני מה אתה רוצה, חזור מדרכך, כי גוי רשע בא, שעשה רע ליהודי אחד, והנה הוא ישן במערה שלך, קום והרוג אותו. מיד חזר אותו נחש, ודלג דילוגים לפניהם.</p> <p>לב אָמַר ר' אֱלֵעָזֵר וכו': אר"א, חברים, אם לא הייתי כאן, כמה רעות היה עושה אותו הנחש. כי אדם אחד יהודי, עשה מעשה עון, ומטרם שעשה תשובה, לחשו לו, לאותו נחש, שיהרוג אותו. ובתוך כך נתישב אותו האדם, וניחם מעונו, ואמר, שלא ישוב לעולם לאותו עון. וע"כ נצל מן הדין.</p> <p>אמר</p>
---	---

י זהר בלק חדש
ל"ג אמרו חברייה לרבי אלעזר, במה ידעת. אמר לון, סימנא קיב לי אבא ואנא אשתמודענא ביה. א"ל, תינח חינוא, דאשתמודעת ביה. ההוא דאתנחם ותב מחוכיה, במה ידעת. אמר לון, פד הנה אזיל ההוא חינוא, קשקשוי הוו סלקין, וזנביה זקיף, ואיהו דאזיל בבחילו. רוחא אחרא הנה אזיל לקבליה, ומה קארי קמיה, טוב מאורחך, דהא תב מחוכיה ואתנחם ההוא פר נש. ומה חינוא בישא לא הנה אצית, עד דיתנון ליה כופר באתריה דההוא ב"נ דאתחייב קטילא ותב מאורחיה ואתנחם. דכך אורחוי דחינא עילא ותתא, פיון דאתחייב ליה רשו, לא תב, עד דאשלים ההוא דינא בישא דאתחייב ליה רשו למעבד, או דיתנון ליה באתריה חייבא אחרא בכופרא, דהא בריקניא לא יפוק, פיון דאתחייב ליה רשו.

ל"ד א"ל, תינח כל א"דא, ההוא גוי דאמר דאתחייב ליה כופרא במה ידעת. אמר לון, פיון דמלילת לחינוא, ההוא רוחא דהנה אזיל לקבליה, ולחיש ליה דיתב לאורחיה דהא אתנחם ההוא ב"נ, והוא דליג על אודני, ואמר לי.

ל"ה תוהו חברייה, אמר ר' אלעזר, חברייה, נהך ונחמי, דהא חינוא פכר עבד מה דעבד. קמו וקריבו לגבי חד טינגרא ביההוא בי חקל, אשכחו ליההוא גוי דמת, ומה נחש כרוך על עקביה, ולא הנה אבדיל מניה. דלכתר אתפרש מעקביה, וסליק על גרוניה, ואכריף תמן. ומתמן נחית על עקביה, ולא הנה מתפרשא מניה.

חלופי גרמאות

ר נ"א ליה (קראקא) ש נ"א מוסיף כופר בהדיה (קראקא) ת נ"א דאחייב (ירושלם) א נ"א ל"ג דא (קראקא) ב נ"א דיהבת (קראקא) ג נ"א ל"ג הוא (קראקא) ד נ"א ובתר (קראקא).

מאמר	הסולם	ואתן אדם תחתיו
<p>ל"ג אמרו חברייה לרבי וכו': אמרו החברים לר' אלעזר, במה ידעת. אמר להם סימן נתן לי אבי, ואני הכרתי על ידו. אמרו לו, זה נכון כלפי הנחש שהכרת בו, אבל אותו אדם, שניחם ושב מעונו, במה ידעת. אמר להם, כשאותו הנחש היה הולך, והקשקשים שלו היו עולים, וזנבו היה זקוף, והוא הלך בחפזה. ורוח אחר היה הולך כנגדו, והיה קורא לפניו שוב מדרכך, כי אותו אדם שב מעונו וניחם. ואותו הנחש הרע לא היה מקשיב עד שיתנו לו כופר במקום אותו אדם שנתחייב הריגה ושב מדרכיו וניחם, כי כך דרך הנחש למעלה, דחיינו הנחש הרוחני, ולמטה, הנחש הגשמי. כיון שניתנה לו רשות אינו חוזר עד שמשלים אותו הדין הרע (דפויי דף נ"ד ט"א)</p>	<p>שניתנה לו רשות לעשות, או שיתנו לו רשע אחר כופר במקומו. כי לא ישוב ריקם, אחר שניתנה לו רשות.</p> <p>ל"ד א"ל תינח כל א"דא, אמרו לו, כל זה נכון הוא. אבל אותו גוי שאמרת שניתן בשבילו כופר, במה ידעת. אמר להם, כיון שדברתי אל הנחש, הנה אותו הרוח שהיה הולך כנגדו ולוחש לו שישוב לדרכו כי ניחם אותו האדם מן העוון, הוא דלג על אוני ואמר לי.</p>	<p>ואתן אדם תחתיו</p>
		<p>ל"ה תוהו חברייה, אמר ר' אלעזר, חברים, נלך ונראה, כי הנחש כבר עשה מה שעשה. קמו וקריבו לסלע אחד באותו שדה, ומצאו לגוי ההוא שמת, ואותו נחש היה כרוך על עקבו, ולא נפרד</p>

זהר **בלק** **חדש** **יא**

ל"ו) אשכחו ליה ארנקי מד מלייא דינרין, דגול למד יודאי באורקא, וימחא ליה. נטל רבי אלעזר את הארנקי, ואמר, בריך * רחמנא, דבכולא יעביד שליחותא. תבו להווא אתר ידעו.

ל"ז) פתח רבי אלעזר ואמר, מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיך ולאמים תחת נפשך. מאשר יקרת, יקר מבעי ליה, וקבי אצטריך, מאשר אתה יקר בעיני, מהו יקרת, מפלל דאיהו מגרמיה אתיקר. קבי הוא ודאי, דכל בני דאיהו בחיובא קמי קב"ה, בקדמיתא הוא מזלולא. ותועבה איהו קמי קב"ה, ובתר דאמלך ותב מחוביה, השתא אתיקר איהו מגרמיה, וקב"ה קארי עליה ואמר, מאשר יקרת, את מגרמך יקרת.

ל"ח) בעיני נכבדת ואני אהבתיך, דהא לית רחמי ל קב"ה ביהדי בני בעלמא, אלא למאן דתב מחוביה, וע"ד ואני אהבתיך. אבל מה אעביד, דהא זיהבת רשו לחינא לנזקא. דא הוא עיטא, ואתן אדם תחתיך. מאי איהו אדם דיהב קב"ה כפופר תחותיה. ההוא אדם דאתי מעמא דסטרא בישא, דההוא חינא מדיליה זיכול. דכתיב ואתן אדם, אל תקרי אדם, אלא אדום. ולאמים, דא הוא ולאם מלאם יאמץ, ודא זרעא דעשו, דיהיב תחת נפשיה.

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

ל) ישעיה מג) בהשמטות ח"ג דף רש: ת"ז תכ"ב ד' סח. ת"ע ד' קלג. ח) בראשית כה) תולדות ס בלק קכא בהשמטות ח"ג ד' רש.

ה) נ"א וחמא (מונקאטש בסוגריים) ו נ"א עביונא (דפוסים ראשונים) ז ה"ג ברפוסים ראשונים נ"א מוסיף דהו אולי (מונקאטש במרובעים) ח נ"א אתיקר (דפוסים ראשונים) ט נ"א ל"ג ותועבה איהו (קראקא) י נ"א מוסיף יקרת מההוא עלמא דההוא ול"ג מעמא דסטרא בישא (קראקא) נ"א מוסיף מעמא אחרא (מונקאטש במרובעים).

מאמר **הסולם** **ואתן אדם תחתיך**

נפרד ממנו. אח"כ, נפרד מעקבו ועלה על גרונו, ונכרך שם. ומשם היה יורד על עקבו, ולא היה נפרד ממנו.

ל"ו) אשכחו ליה ארנקי וכו': מצאו שם כיס אחד מלא דינרים, שגזל מיהודי אחד בדרך, והכה אותו. לקח ר' אלעזר את הכיס, ואמר, ברוך הרחמן, שבכל דבר הוא עושה שליחותו. חזרו לאותו מקום שהיו בו.

ל"ז) פתח ר' אלעזר וכו': פתח ר"א ואמר, מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיך ולאמים תחת נפשך. שואל, מאשר יקרת, יקר היה צריך לומר. וכך היה צריך לומר, מאשר אתה יקר בעיני, מהו יקרת, שמשמע שמעצמו נעשה יקר. ומשיב, כך הוא ודאי, כי כל אדם שהוא בעונות לפני (דפויי דף נ"ד ט"א * ט"ב)

הקב"ה, בתחילה הוא נקלה והוא תועבה לפני הקב"ה ואחר שנתישב בדעתו ושב מעונו, הוא מתיקר עתה מעצמו, והקב"ה קורא עליו ואומר, מאשר יקרת, אתה מעצמן יקרת.

ל"ח) בעיני נכבדת ואני אהבתיך: כי אין אהבת הקב"ה אל אדם בעולם, אלא למי ששב מעונותיו, וע"כ, ואני אהבתיך. אבל מה אעשה, כי כבר ניתנה רשות לנחש להזיק. זו היא עצה, ואתן אדם תחתיך. מהו האדם שהקב"ה נותן כופר תחתיו, הוא אדם הבא מעם של הצד הרע, שאותו נחש יאכל משלו, דהיינו מן הצד שלו. שכתוב, ואתן אדם, אל תקרא אדם, אלא אדום. ולאומים, היינו אותו שנאמר עליו, ולאום מלאום יאמץ, וזה זרעו של עשו שנותן תחת נפשו.

אדהו

יב זהר **בלק** חדש
לז אַדְהוּ יְתִבִי, הָא ם הַהוּא יוֹדָאִי, דְגֹל וְלִיה הַהוּא גוֹי, ם דְקִטְלִיה חוּנָא, אָתִי ם מְאוּרְחָא ם וְלֹאִי. וּמְגוּ תּוּקְפָא דְשִמְשָא, עָאל בְהַהוּא חֶקֶל, וּיְתִיב תַּחְתּוֹת אֵילְנָא חַד, וְהוּא ם מְתַרְעַם לְקַב״ה, וּמְצַדִּיק עֲלִיה דִינָא, וְאָמַר, מְאָרִי דְעֻלְמָא, גְלוּי וְיָדוּע קַמָּךְ, דְאַנָא לֹא ם חֵיִישָנָא עֲלִי, וְעַל גּוּפָאִי, וְעַל מְמוּנֵי כְלוּם, דְהָא בְדִינָא אֲתַעְבִּיד כָּל מַה דְאֲתַעְבִּיד. אַבְל אַבָּא וְאָמָא סְבִין אִית לִי, דְלִית לִי בְמַה יְדַאפְרִנְס לֹון, וְעַל דָּא ם חֵיִישָנָא.

מז וְתו, עַל כָּל דָּא, צְרוּרָא תְדָא דְדִינְרִין דְתָנָה בְהַהוּא אַרְנְקָא, דְחַד מְסַפִּינָא לְמַעְבַּד חוּפָה לְבְרִיתִיה עֲנִיָא, מַה ם יַעְבִּיד. מְאָרִיה דְעֻלְמָא, ע״ד כְּאִיבְנָא בְלַבְאִי ם יְתִיר.

מא בְכִי וְאָמַר, ם מְשַפְּטִי ה' אָמַת צְדָקוּ יַחְדּוֹ. דִינִין דְמְאָרִי עֻלְמָא קְשׁוּט אִינוּן. אָמָאִי אִינוּן קְשׁוּט. בְּגִין דְצְדָקוּ יַחְדּוֹ. דְהָא בְשַׁעְתָּא דְדִינָא, דְקַב״ה בְּעִי לְמַעְבַּד דִינָא, בְּמַה מְאָרִי תְרִיסִין קְרִימִין מְהָאִי סְטֵר דְוַמְהָאִי סְטֵר ם וּמְגִיחִין אֵלִין בְּאֵלִין, וּמְצַדִּיקִין אֵלִין בְּאֵלִין. יְבִינִין דְצְדָקוּ אֵלִין בְּאֵלִין וְאֲסַתְפְּמוּ בְּתַדָּא, כְּדִין מְשַפְּטִי ה' אָמַת. אִימְתִי וְצְדָקוּ יַחְדּוֹ, כְּדִין מְצַדִּיקִין כָּל בְּנֵי דִינָא ם דְלַעֲיֵלָא. ם מְאָרִי דְעֻלְמָא, עַל דָּא אָנָא בְכִינָא, וְלֹא עַל דִידִי.

מסורת הזהר
 (תהלים יט) קרושים יא לעיל כי תשא אות עג. ח נ"א ל"ג ההוא (קראקא) ו נ"א ל"ג ליה (דפוסים ראשונים) ט נ"א דקטל (דפוסים ראשונים) ע נ"א באורחא (דפוסים ראשונים) נ"א משלהי (מונקאטש במרובעים) פ נ"א לאי ועיף (דפוסים ראשונים) צ נ"א אתרעא (קראקא) ק נ"א חיישין (קראקא) ר נ"א אפרנס (דפוסים ראשונים). ש נ"א חיישין (קראקא) ת נ"א אעביד (קראקא) א ה"ג ברפוס מונקאטש במרובעים נ"א יתיב (דפוסים ראשונים) ב נ"א בכה (דפוסים ראשונים) ג נ"א ל"ג דינא (קראקא) ד נ"א ל"ג ומהאי סטר (ווינצ'א) ה נ"א ומצדיקין אלין באלין ומנחי אלין באלין (קראקא) ו נ"א ומצדיקין אלין באלין ומנחי אלין באלין (ווינצ'א) ז נ"א ל"ג כיון דצדקו אלין באלין (קראקא) ח נ"א ל"ג ליעלא (קראקא) ט נ"א ואנא מארי דעלמא על דא בכינא (ווינצ'א) נ"א וע"ד מארי דעלמא ע"ד בכינא (קראקא).

מאמר **הסולם** **ואתן אדם תחתיו**
לט אַדְהוּ יְתִבִי הָא וְכוּ׃ בַּעוּד שְׁהִי יוֹשְבִים, הִנֵּה אוֹתוֹ יְהוּדִי, שְׁהַגּוּי, שְׁהַרְגוּ נַחֲשׁ, גּוֹלוּ, בֵּא מִן הַרְרֵךְ, וְהִיָּה עֵיף. וּמַחֲמַת תּוּקְפּוֹ שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ, נִכְנַס בְּאוֹתוֹ שְׂדֵה, וְיֹשֵׁב תַּחַת אֵילִין אַחַד, וְהִיָּה מְתַרְעַם לְפָנֵי הַקַּב״ה, וּמְצַדִּיק עֲלֵיו אֶת הַדִּין, וְאָמַר, רַבּוֹן הָעוֹלָם, גְלוּי וְיָדוּע לְפָנֶיךָ שְׂאִינִי דוֹאֵג עָלַי וְעַל גּוּפִי וְעַל כַּסְפִּי כְלוּם, כִּי בְדִין נַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁנַעֲשֶׂה. אֲבָל אֲבָ וְאִם זָקִינִים יֵשׁ לִי, שְׂאִין לִי בְמַה לְכַלְכֵּלִם, וְעַל זֶה אֲנִי דוֹאֵג.
מ וְתו עַל כָּל וְכוּ׃ וְעוּד, עַל כָּל זֶה, צְרוּר עִם דִּינְרִים, שְׁהִיָּה בְּאוֹתוֹ כִּיס, שְׁהוּא שֶׁל עֲנִי אַחַד, שְׂצַרִּיךְ לַעֲשׂוֹת חוּפָה לְבַתּוֹ הָעֵנִיָּה, (דפויי דף נ"ד ט"ב)

זהר **בלק** **חדש** **יג**

מב) שְׁמַע ר"א וְחַבְרֵיָא, וְקָמוּ לְגַבְיָהּ, תָּמוּ יְתִיב דְתַהוּ יְתִיב תְּחִילת הַהוּא אֵילָנָא. וְאֶתְקִיפוּ בֵּיהּ, וְנָטְלוּ יְתִיב לְגַבְיָהּ, אַר"א לֹא תִדְחַל זַפְאָה קְשׁוּט, דְּאִי לֹא זַפְאָה אַנְתָּ, לֹא יִרְחִישׁ לָךְ קַב"ה נִיסָא וְכִרְכָּא פְּמָה דְעַבְד. וְיִבְקַדְמִיתָא טוֹל אַרְנַנְקִי דְדִינְרִין דִּילָךְ, וְיִתְחַמֵּי מַה דְעַבִּיד קַב"ה בְּגִינְךָ.

מג) אֲזַל בְּהַדְיָהוּ, וְחָמָא הָהוּא גוֹי מַת, וְחֻנְיָא תְּהוּ עַבִּיד בֵּיהּ יְנוּקָמִין. וְהוּא פְּרִיךְ עַל קְדְלוֹי פְּדִבְקָדְמִיתָא. אֲשַׁתַּח הַהוּא יוֹדָאי בְּעַפְרָא, וְאוּדִי וְשַׁבַּח לְמַאֲרִיהּ דְעַלְמָא. וְקָם וְנָשַׁק יְדוֹי דְר"א וְחַבְרֵיָא, אֲמַר לוֹן, הַשְׁתָּא יְדַעְנָא דְקוּדְשָׁא פְּרִיךְ הוּא אֶרְחִישׁ נִיסָא דָא בְּגִינְיָכוּ.

מד) אֲכַל רַבְנָן, עַל אַפָּא וְאֵימָא סְבִין דְאִית ִּי לִי בְּכִינָא, וְעַל חַד מִסְפִּינָא דִּיהֵב לִי צְרוּרָא דָא. פְּתַח הָאֶרְנַנְקִי, וְאַחְמִי לוֹן הַצְרוּרָא, וְכֵן אַחְמִי לוֹן מְחָתָה, דְעַבִּיד לִיהּ הַהוּא גוֹי. צְלִי עַלִּיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִיתְּסִי.

מה) קָרִיבוּ לְגַבֵּי הַהוּא גוֹי פְּמִלְקָדְמִין, וְחָמוּ הַהוּא חֻנְיָא פְּהוּא עַבִּיד בֵּיהּ נוּקָמִין פְּדִבְקָדְמִיתָא. אֲמַר ר"א, וְחֻנְיָא חֻנְיָא, כָּל מַה דְעַבְדְתָּ, יְאֹת עַבְדְתָּ. וְתוּ דְאַחְמִית חִילָךְ וְגַבְוִרְתָּךְ (* בֵּיהּ. וְעַבְדְתָּ נוּקָמִין סְגִיָאִין. וְהָא תְּמִינִין תְּלַת זְמָנִין, וְאַחְמִית כָּל מַה דְעַבְדְתָּ. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, זִיל וְאַתְטַמַר בְּמַעֲרַתְךָ, וְגוֹזְנָא עַלְךָ, דְלֹא תַנְזִיק לְכַרְיִיתָא בְּעַלְמָא. אַתְפַּרְשׁ הַהוּא חֻנְיָא, וְכַפִּיךָ רִישִׁיָהּ, וְאֲזַל לִיהּ.

מו) אֲמַר ר"א לְהַהוּא יוֹדָאי, טוֹל עֲדָהָה דְשִׁנְאָךְ, דְהָא פִּיסָא דְדִינְרִין

חלופי גרסאות

י נ"א ואתקיפניה (קראקא) כ נ"א בקדמיתא (קראקא) ל נ"א מוסיף ותחיל ותחמי (קראקא) ו נ"א ל"ג הווא (ווינציא) ו נ"א ל"ג נוקמין והוה כריך על קדליה (קראקא) ז נ"א מוסיף אמר ר' אלעזר (קראקא) ח נ"א אצל (קראקא) ט נ"א ליה (קראקא) צ נ"א המחאה (דפוסים ראשונים) ק נ"א דהוה עביד כד בקדמיתא (קראקא) ר נ"א כל חויה מה דעברת (ווינציא) ש נ"א ואחמין (קראקא) ת נ"א ל"ג ולהלאה (קראקא).

<p>מאמר</p> <p>מב) שְׁמַע ר"א וְחַבְרֵיָא וכו': שְׁמַע ר' אלעזר והחברים, וקמו אליו. ראו אותו שהיה יושב תחת אותו אילן. התזיקו בו, ולקחו אותו אצלם. אר"א, אל תירא צדיק אמיתי, שאם לא היית צדיק, לא היה מקרה לך הקב"ה נס גדול כמו שעשה, ובתחילה קח כיס הדינרין שלך. וטראה מה שעשה הקב"ה בשבילך.</p> <p>מג) אֲזַל בְּהַדְיָהוּ וְחָמָא וכו': הלך עמהם, וראה אותו הגוי מת, ונחש עושה בו נקמות, והיה כרוך על צווארו כבתחילה. השתטח אותו יהודי בעפר, והודה ושיבח לרבון העולם. וקם ונשק ידיהם של ר"א והחברים. אמר להם, עתה ידעתי שהקב"ה הקרה לי הנס הזה בשבילכם.</p> <p>מד) אֲבַר רַבְנָן עַל וכו': אבל, חכמים, (דפוסי דף נ"ד ט"ב *) (ט"ג)</p>	<p>הסולם</p> <p>על אבי ואמי הזקנים שיש לי, בכיתי. ועל עני אחד שנתן לי הצרור הזה. פתח הכיס והראה להם הצרור. וכן הראה להם המכה, שעשה לו אותו הגוי התפלל עליו ר' אלעזר ונחרפא.</p> <p>מה) קָרִיבוּ לְגַבֵּי הַהוּא וכו': קרבו לאותו הגוי כבתחילה, וראו אותו הנחש שהיה עושה בו נקמות כבתחילה. אמר ר"א נחש נחש, כל מה שעשית יפה עשית. ועוד שהראת כתך וגבורתך בו, ועשית נקמות גדולות. והרי ראינו זה ג' פעמים, וראיתי כל מה שעשית. מכאן ולהלאה, לך והסתתר במערתך. וגוזרני עליך שלא תזיק לבריה בעולם, נפרד אותו נחש משם, וכפף ראשו, והלך לו.</p> <p>מו) אֲמַר ר"א לְהַהוּא וכו': אמר ר"א לאותו</p>
--	---

יד זהר בלק חדש
 דדַתְקָא אֵית לִיהּ * לְגַבִּיּהּ. וְשָׁבוּק לִיהּ מְאֹנִי, וְלֹא תַשׁוּל מְדִילִיהּ כְּלוּם. וְזִיל
 לְגַבִּי גַבְרָא דְדוּךְ פְּלֵן, וְתַשְׁכַּח דְּמִיתַת אֶתְתִּיהּ, זִיל לְגַבִּיּהּ, וְהָב לִיהּ פִּיסָא
 דְּדִינְרִין דָּא, בְּגִין דִּהְוָא גַבְרָא אֵית לִיהּ בְּרָא חָדָא, וְשִׁמְעוֹן שְׁמִיּהּ, וְהוּוּ
 אֲזִיל בְּסַחֲרֵתָא עַל יַמָּא, וְאִינוּן בְּאַרְבָּא, וְיִבְרִיָּה דְהָאִי גוֹי גַנְבַּ לִּיהּ לְהֵוָא
 פִּיסָא, וְיִתְב לִיהּ לְהֵוָא רָשָׁע. וְאִימָא לְהֵוָא יוֹדָאִי, דִּיִּסְלַק פִּיסָא דְהָא לְבְרִיָּה,
 דְלַעְגָל יִתִּי לְגַבִּיּהּ, וְיִוְדִי לְקַבְלָהּ, דְאַחְזֵר אֲבִידְתָּא לְמֵאֲרִיָּה. וְכֵן עֲבִיד, נְטַל
 פִּיסָא, וְאַסְגִּיד לְקַמִּיָּה דְרַבִּי אֶלְעָזָר, וְנִשְׁק יְדוּי, תְּנוּהוּ חֲבָרִיָּא.
 (מז) אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּכָל אַרְחָא דָּא, אֵית תְּנוּהוּ, בְּכָל מַה דְחַמִּינָן בָּךְ,
 וְהַשְׁתָּא אִיהוּ תְנוּהָא עַל תְּנוּהָא. מַהוּ דִין. א"ל, מְלָה דָּא לָאוּ בְּסִימְנָא אִיהוּ,
 וְלֹא בְּתַקְמָתָא, אֲלֵא רִוְחָא דִּילִי אֶסְתַּפְּל, וְאַנָּא חַמִּינָא, כְּאֵלוּ בְּעֵינָא חַמִּינָא.
 תְּנוּהוּ פְּלַהוּ חֲבָרִיָּא. וְאַזְלוּ פְּלַהוּ, וְהֵוָא יוֹדָאִי בְּהַדְרִיָּהּ. עַד דְמָטוּ לְגַבִּי
 חַמּוּי. פִּינָן דְמָטוּ תַמָּן, אֲשַׁכְּחוּהוּ לְחַמּוּי דְהָוִי יְתִיב עַל גַּבִּי עַרְסוּי וְלַעֲזִי בְּאוּרִיָּתָא,
 בְּרִיךְ בְּרַכְתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיִבְרִיכוּ חֲבָרִיָּא, וְאִיהוּ חָדִי בְּהַדְרִיָּהּ.

מאמר רפאני וארפא הושיעני ואושעה

מזח) פתח ואמר, רפאני ה' וארפא כו', פיון דאמר רפאני, מהו
 וארפא. פיון דאמר הושיעני, מהו ואושעה. פיון דאסיא מסי, מאן הוא דמחי.
 מט) ואלא כל אסוותא דעלמא, בידא דקב"ה. אכל אית מנהון, על ידא

חלופי גרסאות

א נ"א מוסיף לגביה דשבק ליה בריה דההוא עכום לאבוי (מנוקאטש במרובעים) ב נ"א בריה (קראקא) ג נ"א ל"ג דא (קראקא) נ"א דין (ווינציא) ד נ"א אזלו (קראקא) ה נ"א מוסיף כלחו חברייא (מנוקאטש במרובעים) ו נ"א מוסיף אלא אר"י חמ"י (מנוקאטש במרובעים).

מסורת הזהר

(ז' ירמיה יז) בהשמטות ח"ג ד' דש: שה.

הסולם

מאמר
 לאותו היהודי, קח שלל שונאך, כי כיס דיגרי
 זהב יש לו אצלו. רק עזוב לו את בגדיו ואל
 תקח משלו כלום. ולך לאדם שבמקום פלוני,
 ותמצא שאשתו מתה. לך אליו, ותתן לו כיס
 הדיגרים הזה. כי אותו אדם יש לו בן אחד,
 ושמו שמעון. והיה הולך עם סחורה על היס,
 והם באניה, ובנו של אותו הגוי גנב את הכיס,
 ונתן אותו לאותו רשע, דהיינו לאביו. ואמור
 לאותו יהודי, שיתן הכיס הזה לבנו, שבקרוב
 יבא אליו. ויודה להקב"ה, שהחזיר האבדה
 לבעליו. וכך עשה, לקח הכיס, והשתחוה לפני
 ר"א, ונשק ידיו. תמהו החברים.

מאמר רפאני וארפא הושיעני ואושעה
 מזח) פתח ואמר רפאני וכו': פו"א,
 רפאני ה' וארפא וגו'. שואל, כיון שאמר רפאני
 מהו וארפא. כיון שאמר הושיעני מהו ואושעה,
 ועוד, כיון שהרופא מרפא מי הוא שמכה.

מט) א"ל כל אסוותא וכו': ומשיב,
 אלא כל הרפואות שבעולם הן בידי הקב"ה,
 אבל יש מהן שהן על ידי שליח, ויש מהן שלא
 נמסרו לשליח. ואלו שנמסרו בידי שליח הן
 רפואות, אבל לפעמים חוזרות המחלות, אבל
 אלו שהקב"ה מרפא, אותה המחלה אינה חוזרת
 לעולם, וע"כ הרפואה שלו היא רפואה שאין
 אחריה מחלה כלל. ומשום זה, רפאני ה' וארפא
 ודאי

(רפ"י דף נ"ד ט"ג)

זהר בלק חדש זון
 דשליחא. ואית מנהון, דלא אתמסרו בידא דשליחא. ואינון דאתמסרו בידא דשליחא, אסנותא אינון, אכל לזמנא מתהדרין. אכל אינון דקב"ה מסי, יהוא מרעא לא "אתהדר לעלמין. וע"ד, אסנותא דיליה, איהי אסנותא, דלית בה מרעא כלל. ובג"כ, רפאני ה' וארפא, ודאי, בלא "קטרוגא כלל. והשפא חבריא, קב"ה זייב לי אסנותא, ועשק לי וערב לי.

ב) סחו ליה כל יהוא עובדא, תוה, ובכה וחדי. וואמר, חבריא, נדרנא, דאיהו לגביה, ואתחבר בהדיה, ונודה ונשבת למארי עלמא. חדי בהדיהו.
 ג) אמרו ליה, במאי תוית מתעסק. אמר לון, תויןא משתדל בפ' בלק, וקמינא, דתקמתא דיליה, תוה תקיף ותייר מתקמתא דבלעם. תקמתא דבלעם רגעא תדא, תקמתא דבלק בכל זמנא. אכל מפתחן דקלהו, בידוי דבלעם תו. בגין דאיהו תוה ואשלים בפומא. בלק תוה ידע למעבד תרשוי, ולא ידע לאשלאמא בפומא.

סאמר אל תירא עבדי יעקב

ב) פתח ואמר, ואתה אל תירא עבדי יעקב כו'. האי קרא אוקמוה. אכל אל תירא עבדי יעקב, מתרשי דבלעם. ואל תחת, מקסמוי דבלק.
 ג) ת"ת, היאך תו תרווייהו דא בדא בעיטא בישא לקביל ישראל. אמר בלעם, יעקב "בביתא דלכן אבי אבא תוה, ונחש נחשין לקבליה, ויכיל ליה. אנא אסדר נחשין לקבליה. אמר בלק, ואנא אסדר קוסמין לשמא דאיקרי ישראל.
 ד) בהיא שעתא, נפק רוחא תדא מסטרא דיוסף, מגו ענפי אילנא,

חלופי גרסאות

א נ"א ל"ג הווא (קראקא) ח נ"א מתהדין (קראקא) נ"א מתהדר (ווינציא) ט נ"א קטיעא (קראקא) י נ"א ל"ג הווא (דפוסים ראשונים) כ נ"א ואמרי (קראקא) ל נ"א ואיסתבר (קראקא) מ נ"א ל"ג בגין (קראקא) נ נ"א שלים (קראקא) ס נ"א מוסיף הוה ידע (קראקא) ע נ"א מרשוי (דפוסים ראשונים) פ נ"א רביתא דלכן אבא הוה (קראקא).

מסורת הזהר

U) שם (ל) תרומה תחפט.

הסולם

א) אל תירא עבדי יעקב
 לעשות כשפים ולא ידע להשלים בפה.

סאמר אל תירא עבדי יעקב

ב) פתח ואמר ואתה וכו': פו"א, ואתה אל תירא עבדי יעקב וגו' מקרא זה העמידוהו. אבל, אל תירא עבדי יעקב, היינו מכשפיו של בלעם, ואל תחת, היינו מקסמיו של בלק.

ג) ת"ת האיך הוה וכו': בוא וראה איך שניהם היו בעצה רעה זה בזה כנגד ישראל. אמר בלעם, יעקב היה בבית לבן אבי אבי, וניחש כשפים כנגדו, ויכול לו. אני אסדר כשפים כנגד יעקב, אמר בלק, ואני אסדר קסמים לשם הנקרא ישראל.

ד) בהיא שעתא נפק וכו': באותה שעה

מאמר

וראי, בלי קטרוג כלל. ועתה חברים קב"ה נתן לי רפואה, ועשק אותי, שהחלה אותי, וערב לי, שרפא אותי.

ג) סחו ליה כ"ל וכו': סיפרו לו כל המעשה ההוא. התפלא, ובכה, ושמת. ואמר, חברים, נודר אני, שאלך אליו לאותו שהגוי גזל ממנו הכיס, ואתחבר עמו, ונודה ונשבת לרכון העולם. שמח אתם.

ד) אמרו ליה במאי וכו': אמרו לו במה היית עוסק. אמר להם הייתי עוסק בפרשת בלק, וראיתי שחכמת בלק היתה חזקה ויתרה מחכמת בלעם. חכמת בלעם היתה לרגע אחד, חכמת בלק היתה בכל זמן. אבל מפתחות של כל החכמה היו בידי בלעם, משום שהוא היה משלים בפה. בלק היה יודע

(דפוי"י דף ב"ד ט"ג)

טז וְנָשִׁיב בְּאִינוֹן נְחָשִׁין, וּבִטְיִיל לֹן. וְהִינּוּ דְאָמַר יוֹסֵף, * כִּי נָחַשׁ יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כְּמוֹנִי. מֵאִי אִישׁ אֲשֶׁר כְּמוֹנִי. בְּגִינִי אִית * אִישׁ דְּנִחְשִׁים יְבַטֵּל לְבִנְיָכוֹ. בְּגִינִי אִיהוּ לְעִילָא, וְהִינּוּ אִישׁ * אֲשֶׁר כְּמוֹנִי. כְּמוֹנִי אִית אִישׁ לְעִילָא, * דְּאָפִיק רוּחָא אַתְרָא, מִגּוֹ אֵילָנָא דְלַתְתָּא, וְנָשִׁיב בְּהוּא קָסֵם, וּבִטְיִיל לִיה.

נד וְהִינּוּ * קָסֵם עַל שְׁפְתֵי מֶלֶךְ. מֵאֵן מֶלֶךְ, דָּא אֵילָנָא דְלַתְתָּא. כְּדִין אַתִּיב בְּלַעַם וְאָמַר, * כִּי לֹא נָחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קָסֵם בְּיִשְׂרָאֵל. וְתַרְוּיָהוּ הוּוּ מְתַרְיִן סְטְרִין אֵלִין.

נו כִּי אַתְּדָ אָנִי. לֹא הוּוּ יוֹמִין מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלֵמָא, דְאַצְטְרִיד הָכִי לְמַתְוִי קב"ה בְּהַדְיָהוּ דְיִשְׂרָאֵל, כְּהוּא זִמְנָא, דְבַעָא בְּלַעַם לְשִׁיצָאָה לְשִׁנְאִיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל מְעֲלָמָא. וְע"ד אָמַר קב"ה, בְּלַעַם בַּעַא לְשִׁיצָאָה לְכוּ מְעֲלָמָא, אֲבָל אָנָא לֹא אַעֲבִיד הָכִי, אֲלֵא * כִּי אַעֲשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְחַתִּיד שְׁמָה וְאַתְּדָ לֹא אַעֲשֶׂה כְּלָה.

נז דְאֵלוּ יִיתוֹן פֶּל עֲמִין דְעֲלָמָא, לֹא יְכַלִּין לְשִׁיצָאָה י לְכוֹן מְעֲלָמָא. אַתָּא לְבָן בְּקַדְמִיתָא, וּבַעָא לְאַעֲקָרָא לִיה לְיַעֲקֹב בְּלַחְדוּי מְעֲלָמָא, אַתָּא קב"ה, וְאָגִין עֲלִיה. דְכְתִיב, * הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מְטוֹב עַד רָע. אַתָּא פְרַעָה, וּבַעָא

הַלּוּפִי גְרַמָּאוּת

צ נ"א ל"ג איש (דפוסים ראשונים) ק ה"ג בדפוס מונקאטש במרוכבים נ"א דנפק (מונקאטש בסוגריים) נ"א נפק (דפוסים ראשונים) ר נ"א לון (דפוסים ראשונים).

מַסֻּרַת הַזְהָר

פ (בראשית מד). צ (משלי טז). ק (במדבר כג) וישלח לג ד"ח ד' פא ט"ג. ד (ירמיה מ) ו (בראשית לא). ורא שמו ויצא שטט.

אַף תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב

על שפתי מלך. מי הוא מלך. זה הוא האילן שלמטה, שהוא המלכות, המבטלת את הקסמים, או השיב בלעם ואמר, כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל. ושניהם, בלעם ובלק, היו משני הצדדים האלו.

נו כִּי אַתְּדָ אָנִי: עוֹד לֹא הִיָּה יוֹם, מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁהַקְּב"ה הִיָּה צְרִיךְ לִהְיוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, כְּבִאוֹתוֹ הַזֶּה, שֶׁבְלַעַם רָצָה לְכַלּוֹת שׁוֹנְאִיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם. וְעַל זֶה אָמַר הַקְּב"ה, בְּלַעַם רָצָה לְכַלּוֹתְכֶם מִן הָעוֹלָם, אֲבָל אֲנִי לֹא אַעֲשֶׂה כֵּךְ, אֲלֵא כִּי אַעֲשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְחַתִּיד שְׁמָה וְאַתְּדָ לֹא אַעֲשֶׂה כְּלָה.

נז דְאֵלוּ יִיתוֹן כֹּף וְכוּ': שֶׁאֵלוּ יִבּוֹאוּ כָל עַמֵּי הָעוֹלָם לֹא יוֹכְלוּ לְכַלּוֹתְכֶם מִן הָעוֹלָם, לְבָן בָּא בַתְּחִילָה וְרָצָה לְעַקֹּר אֶת יַעֲקֹב בְּלַבְדּוֹ מִן הָעוֹלָם, בָּא הַקְּב"ה וְהִגִּין עֲלָיו. שְׁכַתּוֹב, הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מְטוֹב עַד רָע.

בא

הַסּוּלָם

מֵאִמַר

שעה יצא רוח אחד מצד יוסף מתוך ענפי האילן, ונשב באלו הכשפים וביטל אותם. והיינו שאמר יוסף, כי נחש ינחש איש אשר כמוני מהו, איש אשר כמוני. ומשיב, בשבילי יש איש שיבטל הכשפים הנקראים נחשים, לבניכם. בשבילי הוא למעלה, דהיינו יסוד, שיוסף היה מרכבה לו. והיינו איש אשר כמוני, כמוני היינו שיש איש למעלה, דהיינו יסוד, שמוציא רוח אחר מתוך האילן שלמטה, שהוא המלכות, ונושב בקסם ההוא, ומבטל אותו. פירוש. שהנחשים מתבטלים ע"י היסוד, וז"ש, בְּגִינִי אִית אִישׁ דְנַחֲשִׁי"ם יִבְטֵל וכו'. והקסמים מתבטלים ע"י המלכות, וז"ש, כְּמוֹנִי אִית אִישׁ לְעִילָא דְאָפִיק רוּחָא אַחֲרָא מִגּוֹ אֵילָנָא דְלַתְתָּא וְנָשִׁיב בְּהוּא קָסֵם וּבִטְיִיל לִיה. דהיינו נחשים ע"י היסוד, וקסם ע"י המלכות.

נה וְהִינּוּ קָסֵם עַל גּוֹי': וְהִינּוּ קָסֵם (דפוס דף נ"ד ט"ג * ט"ד)

יה זהר בלק חדש
 דקוסמין ותרשין, ידגדעי אינון דרגין דההוא קסם שרזיא בהו, ועבדין תרשייהו,
 ינאומי להון בדרגין אחרנין עילאין מינייהו, ועבדי מה דעבדי.
סג שלח ליה הכי. עמא דא, לאו קשרא דילהון בשאר עמין דעלמא,
 אבל קשרא דילהון באתר אחרא "עילאה, מתקשרא. " לעילא מפל דרגין.
סד כתב ושלח ליה, פיפוסא ופטרונא דתריסר נצוצין, דסתחן
 גלגלי רתיכא דכורסזיא קדישא, יוא"ל, אי תסתפל בהני, יבהני תסתפל,
 בגין דהני תריסר מתקשרן בי"ב שבטים. ואי בהני תעביד תרשין, בדיוקנא
 דילהון לתתא, דאינון י"ב שבטים, וי"ב דגלין פרישן, ניכול לון, וניגח בהון
 קרבא, ונעקר לון מעלמא.
סה והיינו וישלח מלאכים, "מלאכים ודאי. וקסמים בידם, פיפוסים
 דמלאכין קדישין, הו אהנין בידייהו. ואיהו לא ידע, דכל דרגין עילאין,
 בידא דקב"ה אינון. מה חשיב בלק. חשיב, דעמא דישראל אתמסרו למלאכין,
 בשאר עמין דעלמא. וע"ד כתב שמקן דאלין מלאכים תריסר, ושלח ליה, והיינו
 וישלח מלאכים.
סו א"ל ית"ח, כל דרגין דאינון מקשרן קשרין, לתברא עמא דא,
 מסטרך דצפון אינון. ומסטרך דצפון זמינין למנפל. שולטנו דתרשין דילן,
 "מסטרך דצפון אינון. * השתא ניכול לאגתא בהון קרבא, דהא י"ב אלין
 "דאינון מתקשראן בהו, מסטרך דצפון שרזין למימני.

חלופי גרסאות

1 נ"א ידעי (דפוסים ראשונים) 2 נ"א ואומן (דפוסים ראשונים) 3 נ"א ליג עלאה (קראקא) 4 ה"ג בדפוס מונקאטש
 במרובעים נ"א ליג לעילא מכל דרגין (דפוסים ראשונים) 5 נ"א דתריסין נסבין (קראקא) 6 נ"א א"ל (דפוסים ראשונים)
 7 נ"א ליג בהני (קראקא) נ"א תסתכל בהני (וויניציא) 8 נ"א והיינו (קראקא) 9 נ"א ליג ת"ח (דפוסים ראשונים) 10 נ"א
 דסטרא (קראקא) 11 נ"א ליג דאינון (קראקא).

מאמר הסולם אל תירא עבדי יעקב
 ומדרגות האלו שהקסם שורה בהם, שעושים כשפיהם, ומשביעים אותם במדרגות אחרות עליונות מהם, ועושים מה שעושים.
סג שלח ליה הכי וכו': שלח לו כך. עם הזה, אין הקשר שלהם, כעמים אחרים שבעולם, אבל הקשר שלהם הוא במקום אחר עליון, שמתקשר למעלה מכל המדרגות.
סד כתב ושלח ליה וכו': כתב ושלח לו ההשתלשלות והאבהות של י"ב ניצוצים המסבבים את גלגלי המרכבה, של הכסא הקדוש, שהוא המלכות, ואמר לו, אם תסתכל באלו, דהיינו בישראל, באלו תסתכל, בי"ב ניצוצין הנ"ל, משום שי"ב ניצוצים אלו, מתקשרים בי"ב שבטים. ואם תעשה כשפים באלו, בצורתם שלמטה של י"ב שבטים אלו,
 (דפויי דף ג"ד ט"ד *) נ"א ט"א

זהר **בלק** **חדש** **יב**

סז והואיל ומשמאל לא שריין תוקפא דילהון, אתחלש ואתבר, בגין דכל תוקפא דילהון לההוא סטרא איהו. מהו, דכתיב, ^א עומד על שני עשר בקר שלשה פונים צפונה. מצפון שארי לממני. אמר, הא תוקפא דילן מצפון איהו, ואינון מ' חסר חד דגין, תקיפין מפרןלא ונתשא. ותחותיהו לית לון חושבנא. ועל דא ניכול לאגתא בהון קרבא, ^ב ולאיתגרי בהו.

סח וקב"ה לא עביד הכי, דלא שביק לון למלאכין, ולא לחילי שמייא, אלא לקב"ה בלחודוי. וכל אילנין וברבין ושולטנין, פלג על פל שאר עמין. וכד ^ג אתו ישראל, נטיל לון איהו בלחודוי, ואחסין לון בתוקפא דנופא דאילנא, ולא שביק לון בידא דמלאכין, ולא בידא דממנא וברבין דעלמא. דכתיב, ^ד בהנחל עליון גוים וגו'. ואלין י"ב תחומין, ^ה מתפתחין ביד' סטרי עלמא, לבתר דבדר ענפין וטרפין, נטל לישראל ואחסין לון בתוקפא דנופא דאילנא. דכתיב, ^ו פי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

סט א"ר אלעזר, כמה יאות ושפיר האי ידאמרת, ופאה אורחא דילן, דכמה מלין עילאין קדישין בוותנא לון ותמינא. ^ז והוא יודאי תוה תמן לקמיהו. אמר לון, רבנן, כל מלין אלין, כמה טבאן, ומלין עילאין קדישין ניהו. מהו ^ח דכתיב בתריה, ^ט ימצאהו בארץ מדבר וכו'.

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(מ"א ז) ויחי תשנו לעיל חקת אות נו. ה) (דברים
(לב) וישלח רלו. ו) (שם) ב"א ויה לעיל יתרו אות שיא
להלן אות עב. ז) (שם) בהשמטות ח"א ד' רצט. שה:
שו. ד"ג.

פ נ"א ולא יגרי (דפוסים ראשונים) צ נ"א אתא (דפוסים
ראשונים) ק נ"א מתחמן (קראקא) ר נ"א ליג דאמרת
(קראקא) ש נ"א ההוא (קראקא) ת נ"א כתוב (קראקא).

מאמר **הסולם** **אל תירא עבדי יעקב**

היא מצד צפון. עתה נוכל לעשות עמהם
מלחמה, כי י"ב אלו (הנ"ל באות ט"ד) שהם
מתקשרים בהם, מתחילים למנותם מצד צפון.
סז והואיל ומשמאל שריין וכו':
וכיון שמשמאל מתחיל התוקף שלהם, כי
מתחילים למנות את ה"ב, משמאל, הוא מתחלש
ונשבר, משום שכל תוקפה הוא לאותו הצד,
מהו, מאין נשמע זה. הוא שכתוב, עומד על
שנים עשר בקר, שה"ס י"ב ניצוצים (הנ"ל
באות ט"ד) שלשה פונים צפונה. הרי שמצפון
מתחיל למנות. אמר, הרי התוקף שלנו הוא
מצפון, והן מ' מדרגות חסרות אחת, החוקות
מברזל ונחשת. ותחיתהן מדרגות שאין להן
חשבון. וע"כ נוכל לעשות עמהם מלחמה,
ולהתגרות בהם.

סח וקב"ה לא עביד וכו': והקב"ה
לא עשה כן שלא עזב את ישראל למלאכים
(דפו"י דף נ"ה ט"א)

ולא לצבאות השמים, אלא הם להקב"ה בלבדו.
וכל האילנות הגדולים, שהם מדרגות חשובות,
והשרים, חלק אותם לעמים האחרים. וכשבאו
ישראל לקחם הוא בלבדו, והנחילם בתוקף
נוף האילן, שהוא ז"א. ולא עזבם בידי
המלאכים, ולא ביד ממונה ושרי העולם,
שכתוב, בהנחל עליון גוים וגו' יצב גבולות
עמים למספר בני ישראל, שהם י"ב שבטים,
ואלו י"ב גבולים של העמים, מוגבלים ביד'
צדרי העולם, ואחר שפור הענפים והעלים
של האילן, אל אומות העולם, לקח את ישראל
והנחילם בתוקף נוף האילן. שכתוב, כי חלק
ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

סט א"ר אלעזר כמה וכו': אר"א,
כמה טוב ויפה הוא מה שאמרת. אשרי הדרך
שלנו, שכמה דברים עליונים קדושים הרוחנו
אותם וראינו. ואותו היהודי היה שם לפניו.
אמר

ב **זהר** **בלק** **חדש**

(ע) אמר ליה, אי ידעת ביה מלה, אימא. דהא מלה דא אוקמוה בְּאֲבָרְהָם, דאשכח ליה קב"ה בארעא דפלחי ע"ז, ולא ידעי במהימנותא דקב"ה, אלא פלהו הוו טעאן בתר ע"ז, וקם אברהם, ופרח בינייהו ענפא תדא שלים, קדם מארי דעלמא, ואשכח ליה תמן.

(עא) מה עבד קב"ה, נטל ליה להווא ענפא, ונטע ליה, ואשקי ליה, ואשתדל עליה, ואעקר ליה מתמן, ואשתיל ליה בארעא אחרא. דכתיב, ^ט לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך. ועבד מניה עמא קדישא, ודא היא מציאה דאשכח קב"ה בארעא, דלא מהימנא ביה בקב"ה, ולא ידעי מאן איהו.

(עב) אמר ההוא יודאי, ודאי שפיר הוא, ויאות פלא. אכל אית לשאלה, אי אברהם הוה דיוקנא דאצטרין. ותו דהא קרא לא אוכח על אברהם פלל, ולא אדפר ל אברהם, ולא ליצחק, אלא ליעקב בלחודוי. דכתיב, ^ט כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, וכתיב בתריה ימצאהו.

(עג) א"ר אלעזר, עכ"ז לא קשיא הך, דהא אברהם אשפחן דנפק מגו פלחי ע"ז. והקא אע"ג דיעקב אדפר, הוא ג קאי על אברהם, ולית פירוקא פלל במלה. אכל אי ידעת מילה או חידושא, אימא.

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(ח) (בראשית יב) לך יג לעיל כי תשא כה. (ט) (דברים א) ה"ג בדפוס קראקא נ"א דרוז עלאה כלא היא דיוקנא ואצטרין למהוי דיוקנא דהא אברהם מאתר עלאה הוה נפק (לב) לעיל אות סת. ואברהם לתתא הכי אצטרין ותו (וויניציא מונקאטש) ב נ"א מוסיף לאברהם כלל (קראקא) ג ה"ג בדפוס מונקאטש נ"א ל"ג קאי (דפוסים ראשונים).

מאמר **הסולם** **אל תירא עבדי יעקב**

אמר להם, חכמים, כל הדברים האלו, כמה טובים הם, ודברים עליונים קדושים הם. מה שכתוב אחריו, ימצאהו בארץ מדבר וגו' מה פירושו.

(ע) אמר ליה אי וכו': אמר לו אם אתה יודע בו דבר, אמור. כי דבר זה העמידו באברהם, שמצא אותו הקב"ה בארץ, שהיו עובדים עבודה זרה, ולא היו יודעים באמונת הקב"ה, אלא כולם היו תועים אחר עבודה זרה, וקם אברהם, וגדל ביניהם ונעשה ענף אחר שלם לפני רבון העולם, והוא מצא אותו שם.

(עא) מה עבד קב"ה וכו': מה עשה הקב"ה, לקח אותו הענף, ונטע אותו, והשקה אותו, והשתדל עליו, ועקר אותו משם, ושתלו בארץ אחרת. שכתוב, לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך. ועשה ממנו עם קדוש. וזו היא המציאה שמצא הקב"ה בארץ, שלא האמינו

(עב) אמר ההוא יודאי וכו': אמר אותו היהודי, ודאי יפה הוא, והכל נכון. אבל יש לשאול אם אברהם הוא הצורה שנצרך להשמיענו עליה, ימצאהו בארץ מדבר, ועוד הרי מן הכתוב, אינו משמע כלל שסובב על אברהם, כי אינו מוכיר את אברהם ולא את יצחק אלא את יעקב בלבדו, שכתוב, כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, ואחריו כתוב, ימצאהו בארץ מדבר.

(עג) א"ר אלעזר עכ"ז וכו': אר"א, עם כל זה אין כאן קושיא, כי אברהם מצאנו שיצא מתוך עובדי עבודה זרה, וע"כ שייך בו מציאה. ואע"פ שיעקב נזכר כאן הוא סובב על אברהם, ואין קושיא בדבר כלל. אבל אם ידעת דבר או חידוש, אמור.

פתח

(דפויי דף ג"ה ט"א)

זהר בלק חדש כא

מאמר תהו ובהו חשף ורוח

עד פתח דההוא יודאי ואמר, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוּ וּבְהוּ, מֵאֵן אֶרֶץ. הִיְתָה דְאִשְׁתְּמוּדְעָא ^ה עֵילָא וְתַתָּא. הִיְתָה תְהוּ, מֵאֵי תְהוּ, דָּא קוּ גְרוּק, דְאִקְרִי פֶל עֲלָמָא. וְאִיקְרִי קוּ תְהוּ, דְכְתִיב, וְנָטָה עָלֶיהָ קוּ תְהוּ וְאִבְנֵי בְהוּ. פְּמָה דְתִנְיִן, אִבְנִין מְפּוֹלְמוֹת דְמִשְׁתַּקְעִין גּוּ תְהוּמֵי, וּמְנַהֲוֹן נְפַקִין מִיַּין.

עה הַשְּׁתָא אֵית לְמַנְדַע, תְהוּ דְאִיהוּ קוּ גְרוּק, מֵאֵי הוּא קוּ גְרוּק, אֵלָא אִשְׁכְּחֹן בְּסַפְרָא דְאִסְיָא וְקִרְטִינָא, וְיִוּדִין וְדִקְסְרֵי שְׁמִיָה, וְקִרְאֵן שְׁמִיָה ^ה קִרְטִינָא אִסְיָא, בְּגִין דְאִיהוּ רַב עַל פֶּל אִסְיָין, וְנִקְרָא בְּחֻכְמָתָא. וְהָכִי ^ה בְּלִשׁוֹן פְּרָסִי, לְבִינֵי נִקְרָא, קִרְאֵן לִיָה וְקִרְטִינָא. רַב וְנִקְרָא בְּחֻכְמָתָא. ^ה וְתְהוּ * אָמַר, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוּ, מֵאֵי תְהוּ. אִיהוּ קוּ גְרוּק, דְאִסְתַר ^ה פֶּל עֲלָמָא. וּמֵאֵן אִיהוּ, קְלִיפָה דְאִגּוּזָא. וְדָא אִיהוּ קְלִיפָה דְלְבַר, דְאִיהוּ גְרוּק.

עו לְגוּ מְנִיָה, בְהוּ. אִינּוֹן אִבְנִין מְפּוֹלְמוֹת דְמְנַהֲוֹן נְפַקִי מִיָּא. מֵן תְהוּ אֲתַמְשִׁיף עוֹר וּבִשָר. מֵן בְהוּ אֲתַמְשָׁכוּ גְרָמֵי.

עז לְגוּ מְנִיָה וְחִשָף. דָּא ^ה חִשָׁיכו דְאֲתַמְשָׁף מְנִיָה עֲמָא דְעִשׂוֹ. וְאִיתִימָא מֵן תְהוּ. הָכִי הוּא וְדָאִי, דְהָא חִשָף מְנִיָה תְלִיָא תְהוּ. אֵלָא אִינּוֹן ^ה אִבְנִין

חלופי גרסאות

ד נ"א ואמר ההוא יודאי (קראקא) ה נ"א עלאה ותתאה (קראקא) ו נ"א דקרטינאה (קראקא) ז נ"א דקסרייא (קראקא) ח נ"א קרטינאה (קראקא) ט נ"א מוסיף אמרי בלשון (דפוסים ראשונים) י נ"א קרטינאה (קראקא) כ נ"א והוא (קראקא) ל נ"א ל"ג כל (קראקא) מ נ"א משיכו (מונקאטש במרובעים) נ נ"א מאן (קראקא) ס נ"א ל"ג אבנין (קראקא).

מסורת הזהר

(בראשית א) בא ז. כ (ישעיה לז) הקסחי קצו בהשמטות ח"ג ד' שה. ד"י ת"ז ת"ע ד' כב.

הסולם

תהו ובהו חשף ורוח

קליפת האגוז. וזו היא הקליפה החיצונה שהיא ירוקה.

עו לְגוּ מְנִיָה בּוּהוּ וכו': לפנים ממנו, מן הקליפה הירוקה, הוא בּוּהוּ. והוא אבנים מפולמות שמהן יוצאים מים. מן תהו נמשך עור ובשר מן בוהו נמשכות עצמות.

עז לְגוּ מְנִיָה וְחִשָף וכו': לפנים ממנו, מבוהו, הוא וְחִשָף. זה הוא חשכה שנמשך ממנה עמו של עשו. ואם תאמר שהוא נמשך מתהו, כך הוא ודאי, כי חשך תלוי ממנו תהו. כלומר, שחשך הוא בחינת תהו, שהוא מלכות דמדת הדין, אלא שנמתק בבינה, ואז נעשה בחינת חשך, שה"ס אש מתלקחת מן המלכות לבינה, אלא אלו אבנים מפולמות, שהן בהו, נכנסו באמצע בין תהו ובין חושך, שמבוהו נמשכות העצמות, כמו שלמדנו. וְחִשָף, הוא המשכה דקה, מפני שנמתקה בבינה, שממנו נמשך עשו. כבר נתבאר היטב, כל אלו ד' בחינות, תהו, בהו, חשך, ורוח אלקים, עם ד'

מאמר

עד פתח ההוא יודאי וכו': פתח אותו היהודי ואמר והארץ היתה תהו ובהו. שואל, מי היא ארץ הוּ. ומשיב, היא אותה הנודעת למעלה ולמטה. דהיינו המלכות. היתה תהו, מהו תהו. ומשיב, זהו קו ירוק שמקיף כל העולם. ונקרא קו תהו. שכתוב, ונטה עליו קו תהו ואבני בהו. כמו שלמדנו, שאבני בהו הן אבנים מפולמות הנשקעים בתוך התהום, ומהם יוצאים מים. (כמ"ש בזהר בראשית א' אות כ"ב ע"ש).

עה השתא אית למנדע וכו': עתה יש לדעת. תהו שהוא קו ירוק, מהו קו ירוק. אלא מצאנו בספרו של הרופא קירטינא, ושמו יודן דקסרי, וקוראים שמו קירטינא הרופא, משום שהוא גדול על כל הרופאים, ויקר בחכמה. וכך בלשון פרס, לאדם יקר קוראים לו קירטינא, שמורה, שהוא רב ויקר בחכמה. והוא אמר, והארץ היתה תהו. מהו תהו. הוא קו ירוק המקיף כל העולם. ומה הוא. הוא (דפוי' דף ג"ה ט"א * ט"ב)

כב זהר בלק חדש

ע מפולמות, עאלו באמצעיתא, דמניה אתמשכן גרמין, כמא דאיתמר. וחסף משיכו דקיק, דמניה אתמשך עשו.

עח) ורוח אלהים, דא מוחא דאגוזא, דמתמן איתמשך יעקב שלימא, כגוונא דאגוזא דא, דכתיב, ונהנה רוח סערה באה מן הצפון, לקבליה דתהו. לגו מניה ענן גדול, לקבליה דבהו. לגו מניה ואש מתלקחת, לקבליה דחשף. לגו מניה ונגה לו סביב, לקבליה ודורות אלהים.

עט) ומתוכה כעין החשמל, לגו מפלא. דלקבליה, מרחפת על פני המים. דא רוח דאימא עילאה, דקא מרחפא על כלא. ויעקב שלימא, איהו ודאי מוחא דאגוזא. והקב"ה ימצאהו בארץ מדבר ודאי. לבתר עבר הקב"ה לכל אינון וקליפין דלהון, דיהון בלהון משתעבדין ליה .

מאמר אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב

פ) אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל וגו'. אראנו, למלה דפורקנא דא, דאיהו רביעאה. ולא עתה, אלא לסוף יומי.

פא) שית יומין הו בעלמא, ביומא רביעאה חמינא, דנהורין דתהו ביה, מסתלקי ומתדעכי. שמשא וסיתרא וכוכביי ומזלי דאתגניזו ביה. דהני אתהו בעוכדא דבראשית, וביה אסתלקו ביומא דאלף רביעאה.

חלופי גרסאות

ע נ"א מפולמין (דפוסים ראשונים) פ נ"א דרוח (דפוסים ראשונים) צ נ"א דקבליה (דפוסים ראשונים) ק נ"א ודא (קראקא) ד ה"ג בדפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג מן קליפין עד סוף האות (דפוסים ראשונים) ש בדפוס כתבו תשלום הענין תמצאוהו בסוף פרשת האזינו דף רצ"ט. ת נ"א עור לפרשת בלק (דפוסים ראשונים) ו בדפוס מונקאטש ל"ג מן אות פ' עד אות צ"ו. א נ"א איהו (קראקא) ב נ"א הו (קראקא) ג נ"א אגניו (דפוסים ראשונים) ד ה"ג הסלם נ"א הני וליג אתהו ונ"א אתהו וליג הני (דפוס ירושלים) נ"א הני (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

ד (יחזקאל א) וירא סה יתרו מה שז שי ויקהל תיג בלק ריא לעיל יתרו אות שלד. ו (במדבר כד) לעיל יתרו אות נב להלן אות צו.

הסולם

תהו ובהו חשך ורוח

הוא ודאי המוח של האגוז. והקב"ה ימצאהו בארץ מדבר ודאי, ואח"כ עשה הקב"ה כל אלו הקליפות שלהן, שיהיו כולם משועבדים לו. (חסד סוף הענין).

מאמר

ד' בחינות המובאים להלאה, רוח סערה, ענן גדול, ואש מתלקחת, ונגה, בזהר (בדאשית א' מאות י"ז עד כ"ז).

מאמר אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב

פ) אראנו ולא עתה וגו': אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל וגו'. אראנו, היינו לדבר הגאולה הזו, שהיא גלות רביעית. ולא עתה, אלא לאחרית הימים.

עח) ורוח אלקים דא וכנ': ורוח אלקים, זהו המוח של האגוז, שמשם נמשך יעקב איש תם, כעין האגוז הזה. שכתוב, והנה רוח סערה באה מן הצפון, הוא כנגד תהו. לפנים ממנו ענן גדול, הוא כנגד בהו. לפנים ממנו ואש מתלקחת, הוא כנגד חשך. לפנים ממנו ונגה לו סביב, הוא כנגד ורוח אלקים (כמ"ש כל זה בזהר הנ"ל).

פא) שית יומין הו וכנ': ששה ימים היו בעולם, במעשה בראשית, וביום רביעי ראיתי, שהאורות היו מסתלקים בו ודועכים, השמש והלבנה והכוכבים והמזלות נגזו בו.

עט) ומתוכה כעין החשמל: היינו לפנים מן הכל. וכנגדו הוא, מרחפת על פני המים, זה הוא רוח עליון מאמא עלאה, שהיא בינה, המרחפת על הכל. ויעקב התם,

(דפוס דף ג"ה ט"ב)

זהר **בלק** **חדש** **כג**
פב בכה ר"ש ואמר, ווי דגלותא אתמשך, ומאן זכיל למסבל ליה.
 "אמר ליה, אי רבי אי רבי, אלו הוית ידע כמה יערטולא ובלבולא, עבד
 קב"ה בכלהו רקיעין, בשעתא דגזר ומסר לון ולישראל בידא דההיא שפחה,
 ולאשתעבדא תחות ידא דאדום.

פג בשעתא דהו פתקי פתקין ברקיעא, עד דלא אתתימו, בגושפנקא
 דחותמא דמלכא, קרא קב"ה לכל חילי שמייא, וקרא לגבריא דקסת הסופר
 בתרצוי, ואמר ליה, איעכב פתקין עד דלא אתתימו, ואכפה על בני, ואעביד
 להון מספדא ואכלא. באומאה עלייכו, כל חילא דשמייא, דתשבקון לי, ולא
 תתקפון לנחמא לי. כד"א, "על כן אמרתי שער מני אמרר בככי אל תאיצו
 לנחמני על שוד בת עמי.

פד בעט בעיטין ברקיעא דערבות, ועבד ביה בקועין ומלונין פתיחין.
 פתח ואמר, בני, בני רחמו דמעיי, רביתי לכון, ונטלית לכון, כאבא דנטיל
 לבריה, אוליפנא לכו דחלתי, "אשלטית לכו על כל אומין דעלמא. חבתון
 קמאי בכמה חובין, עברנא עלייכו, בגין דגנין זקירין רחמינן הויתן קמאי.

פה בני בני, אקרא לארבע סטרין דעלמא, ואומינא להו עלייכו. מזרח
 מזרח, באומאה עלך, אי בני תבדרון בינך, דתסתכל בתוארא ודיוקנא דילהון,

חלופי גרסאות

ה ה"ג בהדפוסים הראשונים נ"א ל"ג אמר ליה (דפוס
 ירושלים). ו נ"א ערטורא (ווינצ'א) ז נ"א ל"ג לישראל
 (קראקא) ח נ"א דישמעאל (דפוס ירושלים) ט נ"א שליטת (קראקא) י נ"א דקימין קמאי הויתן (קראקא).

מסורת הזהר

(ישעיה כב).

הסולם

מאמר

אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב
 ואבל. משביעני אתכם כל צבאות השמים,
 שתעזבו אותי. אל תאיצו לנחמני. כש"א על
 כן אמרתי שער מני אמרר בככי אל תאיצו
 לנחמני על שוד בת עמי.

פד **בעט בעיטין ברקיע** וכו': בעט
 בעיטות ברקיע שנקרא ערבות, ועשה בו
 בקיעות וחלונות פתוחים. פתח ואמר, בני.
 בני אהובי מעי, גדלתי אתכם, ונשאתי אתכם,
 כאב הנושא את בנו, לימדתי אתכם יראתי,
 השלטתי אתכם על כל אומות העולם. חטאתם
 לפני בכמה חטאים, עברתי עליכם. דהיינו
 שמחלתי לכם, משום שבנים יקרים אהובים
 הייתם לפני.

פה **בני בני אקרא** וכו': בני בני
 אקרא לארבע רוחות העולם, ואשביע אותם
 עליכם. מזרח מזרח, בשבועה עליך, אם בני
 יתפורו בינך, תסתכל בתואר ובצורה שלהם,
 איך

כי כתוב בו יהי מארת חסד ו'. אלו היו
 ביום רביעי ממעשה בראשית, וכמו כן נסתלקן
 בו המאורות ביום, שהוא האלף הרביעי, שבו
 נחרב בית המקדש.

פב **בכה ר"ש ואמר** וכו': בכה ר"ש
 ואמר, אוי שהגלות נמשכת, ומי יכול לסבול
 אותה. אמר לו, אהה רבי אהה רבי, אלו
 היית יודע כמה בהלה ובלבול עשה הקב"ה
 בכל הרקיעים, בשעה שגזר ומסר את ישראל
 בידיה של אותה שפחה, ולהשתעבד תחת יד
 אדום.

פג **בשעתא דהו כתבין** וכו': בשעה
 שהיו כותבים פסקי דינים ברקיע, מטרים
 שנחתמו בטבעת חותם המלך, קרא הקב"ה
 לכל צבאות השמים, וקרא לגבריא דקסת
 הסופר במתניו, ואמר לו עכב הפסקים מטרים
 שנחתמו, ואבכה על בני, ואעשה להם מספר
 (דפו"י דף ג"ה ט"ב)

כד זהר **בלק** חדש
היך אשתי ואשתחר בענייני ידעבדון לון בגוון, ותבכה ותספד עליהון ותנטר לון.
פו בני בני, פד היתון בכיתאי, בתוקפא דאמכון, בעידונין בעינונין, לא אשגחתון עלי. בני בני, מה אעביד לכון, גזירא יגזרנא באומאה, אלא אנא ואתון נגלי.
פז משה רעיא מהימנא, איך לא תשגח על בני, ענא קדישא דמסרית בידך. מזרח מזרח, אתערי לגבי משה, ותבכון ותספדון על בני, אכלא ומספדא אשמעו פחדא, עד דאנא אשמע ואתרוי עמכון.
פח בני בני, רחמינ דנפשאי, היך (* תהכון בשלשלאין תקיפין, ידכון מהדקן לאחורא. בני דאתרביאו בעידונין, בני דהוון יקירין מפז וספירין. בני בני, חסידין קדישין, היך תפלוני בידי נוכראין, ידלא רחמין כלל. בשרא קדישא דגופיכון, איתרמי ואתחלל בשווקים וברחובות. בני בני, ווי עליכון ועלי. פדן בוע פורפירא דיליה. והיינו דכתיב, בצע אמרתו.
פט דרום דרום, באומאה עלך, פד יתבדרון בני בגוון, דתסתפל בהו היך משחרא דיוקניהון, וימינהון תבירין פביני עממיא. דרום דרום, באומאה עלך, אתער לגבי אברהם רחמאי, ואימא ליה איך נפלו בני, ואתבדרו בין שנאיהון, ותבכון ותספדון עליהון. דרום דרום, באומאה עלך, דתנטר בני רחמו דנפשאי, פד יתבדרון בגוון.

חלופי גרמאות

כ נ"א דיעבדון (דפוסים ראשונים) ל ה"ג בדפוס קראקא נ"א ל"ג גזרנא (ווינצ'א) ח ה"ג בדפוס ירושלים במרובעים נ"א לא גריסין איך (דפוסים ראשונים) ו נ"א בלא רחמינ (קראקא) ס נ"א ל"ג דרום דרום באומאה עלך (קראקא) ע נ"א בני כד יתבדרון (קראקא) פ נ"א בגו (קראקא) צ בדפוס קראקא חסר מן ואימא ליה עד ואימא ליה שבאות צ/

מאמר	הסולם	אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב
איך נשתנו ונשחרו בעינינו שעושים להם בתוכך, ותבכה ותספד עליהם, ותשמור אותם. פו בני בני כד וכו': בני בני, כשהייתם בביתי בחיק אמכם בעדונים בתענוגים, לא השגחתם עלי. בני בני מה אעשה לכם, גזרה גזרתי בשבועה, לגלותכם, אלא אני ואתם נגלה. פז משה רעיא מהימנא וכו': משה רעיא מהימנא. איך לא תשגח על בני, צאן קדשים שמסרתי בידך. מזרח מזרח, התעורר אל משה, ותבכו ותספדו על בני. השמיעו אבל ומספד יחד, עד שאני אשמע ואדאב עמכם. ואתרוי, הוא מלשון בריה דרויתא (וי"ד כ"ו) שפירושו דואב וכוואב. (דפו"י דף נ"ח ט"ב * ט"ג)	פח בני בני רחמינ וכו': בני בני אהובי נפשי, איך תלכון בכבלים חזקים, ידכם קשורים לאחור. בנים שגודלו במעדנים, בנים שהם יקרים מפז וספירים, בני בני חסידים קדושים, איך תפלו ביד נכרים שאינם מרחמים כלל. בשר הקדוש שבגופיכם, איך הושלך ותולל בשווקים וברחובות. בני בני אוי עליכם ועלי. אז קרע לבוש מלכות שלו. והיינו שכתוב בצע אמרתו. פט דרום דרום באומאה וכו': דרום דרום בשבועה עליך, כשיתפזרו בני כך, תסתכל בהם איך נשחר צורתם, וימינם שבורה בין העמים. דרום דרום בשבועה עליך, שתעורר לאברהם אוהבי, ואמור לו, איך נפלו בניו	

- זהר בלק חדש כה**
- צא** צפון צפון, אתער בקול בכיה ומספד ואבלא ויגונא לגבי בני. ואימא ליה לעקידיא דמדבחי, היך אזלין בנוי, והיך נפלון בתרבא. לא תימרון דא, ולא תהודעון דא ליעקב אבוהון. דלא יהפך עלמא בריגעא.
- צא** מערב מערב, אתער לגבי נאקת חללין, וקרבין פקיפין דבני. איתער לגבי רחימתי יונתי תמתי, היך אזלין בנהא. והיך מתבדרין בכמה סטריין.
- צב** אחתי ברתי רעייתי רעיית דיילי, רחימתא דנפשאי, מה נעביד מן ובנא מה יעבדון אינון. אכל רחימתי אחתי, אימא לך, אי ברעו סלקא עלך, אנת מרובעת, וגדפין דילך פרישן לד' סטריין, באומאך עלך ברתי יחידתי, דתהך בהדיהו, ולא תשבוק לון, ותחפי עליהו בארבע סטריין דעלמא. ואי לא, יתאבדון מעלמא.
- צג** מה אימא לך ר', בההיא שעתא דכנסת ישראל שמעת דא, ארימת קלא, ואודעונו תמניסר אלף עלמין, וקב"ה בהדה. וכדין קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה. וקב"ה כדין, ויקרא אדני ה' צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד.
- צד** מאן חמא ערטולא בכלהו רקיעין. מאן חמא בלבולא ומספידא דתמן. עד דכל חיילי שמייא חשיבו, דכל עלמין תהפכו.

מסורת הזהר (ירמיה לא) חיי שרה רסה ז"ח ר' צא ט"ג. (ו) ישעיה (כב) נח נא.
חלופי גרסאות ק ה"ג ברפוס ירושלים נ"א ל"ג אבוהון (רפוסים ראשונים) ר נ"א בנהא (רפוסים ראשונים) (ו) נ"א ערטורא (רפוס ירושלים).

- מאמר** בניו, ונתפזרו בין שונאיהם, ותבכו ותספדו עליהם. דרום דרום בשבועה עליך, שתשמור בני אהובי נפשי כשיתפזרו בתוכך.
- צ** צפון צפון אתער וכו': צפון צפון, התעורר בקול בכיה ומספד ואבל ויגון על בני. ואמור לו אל העקוד על מזבחי, דהיינו יצחק, איך הולכים בניו בגלות, ואיך נופלים בחרב. אל תאמרו זה ואל תודיעו זה ליעקב אביהם, שלא יהפך העולם ברגע.
- צא** מערב מערב אתער וכו': מערב מערב, התעורר לאנקת חללים, והמלחמות החזקות של בני. התעורר אל אהובתי יונתי תמתי, דהיינו השכינה, איך הולכים בניה בגלות, ואיך הם מתפזרים בכמה צדדים.
- צב** אחתי ברתי רעייתי וכו': אחותי בתי רעייתי, הרועה שלי, אהובת נפשי, דהיינו השכינה, מה נעשה מן בנינו, מה יעשו (דפו"י דף ג"ה ט"ג)
- הסולם** אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב הם. אבל אהובתי אחותי, אני אומר לך, אם עולה ברצון עליך, הנה את מרובעת, שכוללת ארבע ספירות חו"ב תו"מ, וכנפים שלך פרושות לד' רוחות העולם, בשבועה עליך בתי יחידתי, שתלך עמהם ולא תעזוב אותם, ותכסה עליהם בד' רוחות העולם. ואם לא תעשה כן, הם יאבדו מן העולם.
- צג** מה אימא לך וכו': מה אומר לך, רבי, באותה שעה שכנסת ישראל, דהיינו השכינה, שמעה זאת, הרימה קול, ונודעונו י"ח אלף עולמות, והקב"ה עמה. ואז, קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה. והקב"ה אז, ויקרא אדני ה' צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד.
- צד** מאן חמא ערטורא וכו': מי ראה הבהלה שבכל הרקיעים. מי ראה הבלבול והמספד

כו

זהר

בלק

חדש

צד אמר לה קב"ה לכנסת ישאל, בתי יחידתי דילי, תהך לתפייא עלייהו, ולדיירא עם בננן. אמרה ליה, מארי דעלמא, לא איהך. פתר דרבית לון, ותקינית לון, וגדילית לון. באהי תמית לשנאיהון דאכלי לון, ותינשי לנא תמן. פדין אומי קב"ה לה, לאקמא לה, ולמפרק לון לישראל, ולאפקא לון מגלותא. פד"א, פה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו', ויש תקנה לאתריהך כו, ושבו בניס לגבולם.

צו ועל דא נפקת מקמיה. פיון דנפקת מקמיה, פתח קב"ה על כל חילי שמיא ואמר איכה יועם זהב, וכל ההוא קינה דאלפא ביתא, קב"ה בלחודוי אמר לה, לבתר קשר רחמיין בההוא יתנינא ונתתמו פתקין.

צז והשתא אהדרנא לפרשתא, דודאי גלותא אתמשך. אראנו ולא עתה, למאן קאמר אראנו. לההוא דאיתמר עלוי פי אינונו. פד ייתי לפקדא לאיילתא. ולא עתה, ולא לזמן קרוב. אשורנו ולא קרוב, אסתפלנא ביה, אכל לאו כען, אלא לזמן רחוק.

מאמר דרך כוכב מיעקב

צח דרך כוכב מיעקב, ירבי רבי, פמה רזין סתימין פלילן הכא.

מסורת הזהר

פ) (ירמיה לא) ויצא רלב. צ) (במדבר כד) לעיל אות פ. ת נ"א דלך (קראקא) נ"א דילך דתהך (ווינציא) א נ"א בני (קראקא) נ"א בנן (ווינציא) ב נ"א איהי (קראקא) ג נ"א ולמפרש קראקא) נ"א ולמפרע (ווינציא) ד נ"א ליג ולאפקא לון מן גלותא (קראקא) ה נ"א ליג קב"ה (קראקא) ו ה"ג ברפוס קראקא נ"א תנייא (ווינציא) ז נ"א אלייא (רפוס ירושלים) ז וסתמו (קראקא) ח נ"א ליג מן והשתא עד אראנו (מונקאטש) ט נ"א מוסיף לפרשתא דבלעם (ווינציא) י ה"ג ברפוס מונקאטש נ"א ליג קאמר אראנו (רפוסים ראשונים) כ ה"ג ברפוס מונקאטש נ"א ליג כען (רפוסים ראשונים) ל נ"א דרך ול"ג רבי רבי (קראקא).

חלופי גרמאות

מאמר

הסולם

אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב

והמספד אשר שם, עד שכל צבאות השמים חשבו שכל העולמות יתהפכו.

צח אמר לה קב"ה וכו': אמר לה הקב"ה לכנסת ישראל, בתי יחידתי שלי, תלכי לחפות עליהם ולדור עם בנינו. אמרה לו, רבון העולם, לא אלך. אחר שגדלת אותם, ותקנת אותם, והגדלת אותם, אהיה רואה, ששונאיהם אוכלים אותם, ותשכח אותנו שם. אז נשבע לה הקב"ה, להקים אותה, ולגאול את ישראל ולהוציאם מן הגלות. כש"א, כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו' ויש תקנה לאחריהך וכו' ושבו בניס לגבולם.

צו ועל דא נפקת וכו': ועל זה, כלומר, כיון ששמעתי זה, יצאה ממני, ללכת לגלות, כיון שיצאה ממני, פתח הקב"ה על כל צבאות השמים, ואמר, איכה יועם זהב, וכל אותה הקינה של אלפא ביתא. הקב"ה בלבדו אמר לה. אח"כ, אחר שיצאה רחל, שה"ס

צח דרך כוכב מיעקב: רבי רבי, כמה סודות סתומים כלולים כאן. פתח ואמר ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן. כי כשברא הקב"ה את האדם הראשון שהוא ז"א, בראו

מסתכל בו, אבל לא עתה אלא לזמן רחוק.

מאמר דרך כוכב מיעקב

(דפויי דף ג"ה ט"ג)

זהר **בלק** **חדש** **כז**

פתח ואמר, ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וישן. כד ברא קב"ה לאדם קדמא, דו פרצופין בראו, ויהו מתתברן פתרא בלא פירוודא. מאי טעמא. בגין דכתיב, וזכר ונקבה בראם, בלא פירוודא, ולא כתיב בראו, אלא בראם.

צט פיון דאתבריאו, הוּו פתרא * דא עם דא, בשיקולא. מה עבד ליה קב"ה. נסר ליה ונסירו, ונטל לנוקבא מגייה, ואתקין ליה בכמה תיקונין, וקשטה בכמה קישוטין, ואלביש ליה בכמה לבושין.

ק באן אתר, בגנתא דעדן אתקין ליה. פמה קישוטין קשט ליה. שבצין. ואינון שבצים פנים דאורייתא. פמה תיקונין תקין ליה. תליסר תיקונין. אינון תליסר מכילין, דאורייתא נדרשת בהו. פמה לבושין אלביש ליה. שית לבושין. ואינון שית סדרי משנה, בשית אנפין.

קא כל הני תיקונין, וכל הני קישוטין, וכל הני לבושין, עבד ליה קב"ה תמן בגנתא דעדן, ולכתר ויביאה אל האדם. ואדם היכן הוה. באתר דנקודה דציון, דבי מקדשא תמן. ומתמן נטיל לון, ואעיל לון בגנתא דעדן, ובריה לון ברפת חתנים.

קב ורזא דא, דרך כוכב מיעקב. דרך וקשיט ותקין ההוא כוכב, דאתנטיל מיעקב. דגין כף, בגינה יתגלי, מאן דיתגלי. בגין דעל דא הוה

מסורת הזהר **חלופי גרמאות**

ק) (בראשית ב) ברא רעו. ו) (שם ה) ב"ב שטו. ח) הוּו (רפוסים ראשונים) ו) נ"א נסירין (רפוסים ראשונים) ס) נ"א ליה (קראקא) ע) נ"א וקשטו (קראקא)

פ) נ"א ליג לה (קראקא) צ) נ"א ליה (קראקא) ק) נ"א בכמה (רפוסים ראשונים) ר) נ"א ליה (קראקא) ש) נ"א להו (קראקא) ת) נ"א מוסיף שית סדרין דאורייתא בשית (קראקא) א) נ"א נקבה (קראקא).

מאמר **הסולם** **דרך כוכב מיעקב**

דו פרצופין, דהיינו שני פרצופין, ז"א ומלכות, שהם זכר ונקבה דבוקים זה בזה. והיו מתחברים יחד בלי פרוד. מהו הטעם. הוא משום שכתוב, זכר ונקבה בראם, בלי פרוד. ולא כתוב בראו, אלא בראם. משום שהיו שנים.

צט כיון דאתבריאו הוּו וכו': כיון שנבראו היו כאחד זה עם זה בשוה. מה עשה הקב"ה, נסר אותם בנסירה, ולקח הנקבה ממנו, ותקן אותה בכמה תקונים, וקישט אותה בכמה עדיים, והלבישה בכמה לבושים. וסוד הנסירה ע"י באדרא רבא נשא אות שכ"ד ע"ש.

ק באן אתר בגנתא וכו': שואל, באיזה מקום תקן אותה, ומשיב, בגן עדן תקן אותה. כמה עדיים העדה אותה. שבעים. והם ע' פנים לתורה. כמה תקונים תקן לה. שלש עשרה. והם י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם.

(דפו"י דף נ"ח ט"ג * ט"ד)

כמה לבושים הלביש אותה, ששה לבושים, והם ששה סדרי משנה, בששה פנים.

קא כף הני תקונין וכו': כל אלו תקונים, וכל אלו העדיים, וכל אלו לבושים, עשה לה הקב"ה שם בגן עדן, ואח"כ, ויביאה אל האדם. ואדם היכן היה. הוא היה במקום נקודת ציון של בית המקדש אשר שם. ומשם לקח אותם הקב"ה, והביאם בגן עדן וברך אותם ברכת חתנים.

קב ורזא דא דרך וגו': וזה סוד, דרך כוכב מיעקב, דרך וקישט ותקן אותו כוכב, שה"ס המלכות, שנלקח מיעקב, דהיינו שננסרה מז"א. שמשום זה, יתגלה בשבילה מי שיתגלה. דהיינו המשיח, כי על זה בא ז"א אליה ונשמת המשיח נמשכת ממעלה למטה. וקם שבט בישראל, היינו עץ החיים, שהוא ז"א, וקם הוא

כה זהר **בלק** חדש
אתי לגבה, ואתמשך מעילא לתתא. וקם שבט מישראל, דא אילנא דתיי.
וקם: כמא דאת אמר, ויהקמתי את בריתי.
קג וכד יהא דא, ומחך פאתי מואב וגו'. כל אינון סטרין דאתאדתן
באילנא תתאה, יתעברון ויתעדרון מניה. פדין, ויאמר האדם זאת הפעם.
דא זמנא דעדונין וענוגין, לאשתעשעא פחדא ולא כשאר זמנין דסטרא
בישא אתאחדת ביננא. אבל השתא לית ערבוביא דסטרא אחרא עמנא, אלא
עצם מעצמי, וילא שיתופא אחרא דביש.
קד ועצם מעצמי, נהירו דאספקלרייא דנהרא וממש. ובשר מבשרי,
מלבושא מההוא מלבושא דאתלבש ביה נהורא עילאה דילי. לזאת יקרא אשה,
בשלתנותא עילאה על כל עלמא, דלא תעדי לעלם. פדין א תדק ותסף כל
[אלין] מלכותא והיא תקום לעלמא.
קה אראנו ולא עתה, ראיה דא דאנא חמינא, זמינא למחמי ליה,
ולאתקרבא פחדא. ולא עתה, בגלותא דבבל, בההוא ביתא דדכנו עולי גולה.
אשורנו, אנא זמינא לאסתפלא ביה אנפין באנפין. ולא קרוב, אלא בההוא ביתא
בתרייתא. דבין בהאי ובין בהאי, לא הוה נייחא, ולא קורבא ואחדותא פדקא
יאות.
קו אי רבי אי רבי, פמה קשיא מלה, פמה אריף זימנא, פמה עאקו

חלופי גרסאות

מסורת הזהר
(שם ו) נח ג. (ת) שם ב) ב"א רמב. א) (דניאל ב) ב נ"א ויתעורן (דפוסים ראשונים). ג נ"א ל"ג הפעם
(קראקא) T נ"א מוסיף איהו זימנא דעידונין (קראקא) ה נ"א
תולדות קפו.
בלא (דפוסים ראשונים) ו נ"א מוסיף ובשר מבשרי עצם (דפוסים ראשונים) ז ה"ג בדפוסים ראשונים נ"א ממני (מונקאטש
במרובעים) ח נ"א ל"ג דאנא חמינא (קראקא) ט נ"א דבהו עיילי (קראקא) י ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג
אלא (דפוסים ראשונים) כ נ"א דבין האי ובין האי (דפוסים ראשונים) ל נ"א ואריך ול"ג כמה (דפוסים ראשונים).

דרך כוכב מיעקב

אשה, היינו בממשלה עליונה על כל העולם,
שלא תסור ממנה לעולם. או תכתוש ותכלה
כל הממלכות והיא תקום לעולם.

קה אראנו ולא עתה: ראייה זו שאני
רואה, אני עתיד לראותו ולהתקרב עמו יחד.
ולא עתה, ולא בגלות בבל, בבית ההוא שבנו
עולי הגלות, אשורנו, אני עתיד להסתכל בו
פנים בפנים, ולא קרוב, אלא בבית ההוא
האחרון. כי בין בזה, במקדש ראשון, ובין בזה,
במקדש שני, לא היו נחת וקרבה ואחדות
כראוי.

קו אי רבי אי וכי: אהה רבי אהה
רבי, כמה קשה הדבר, כמה ארוך הזמן, כמה
צרות על צרות עתידים לשונאיהם של ישראל
בגלות

הסולם

מאמר

הוא כמו שאתה אומר, והקימותי את בריתי,
שהוא לשון תקומה, וממשלה.

קג וכד יהא דא וכי: וכשיהיה זה,
או מחך פאתי מואב. שכל אלו הצדדים
הנאחזים באילן התחתון, שהוא המלכות, יעברו
ויסורו ממנה. או, ויאמר האדם זאת הפעם.
זהו הזמן של עדונים ותענוגים להשתעשע
יחד, ולא כשאר הזמנים, שהצד הרע נאחז
בינינו. אבל עתה אין ערבוב של הצד האחר
עמנו. אלא עצם מעצמי, ולא חבור אחר מרע.

קד עצם מעצמי נהירו וכי: עצם
מעצמי, פירושו, אור של מראה המאירה ממש.
ובשר מבשרי, היינו מלבוש ממלבוש ההוא
שנתלבש בו האור העליון שלי. לזאת יקרא
(דפויי דף ג"ה ט"ד)

זהר בלך חדש כ"א

על עֶאקוּ, וּמִינִין לְשִׁנְאִיהוֹן דִּישְׁרָאֵל בְּגִלוּתָא, וְכַמְה יִשְׁלֹטוֹן חַיּוּתָא, וְכַמְה יִשְׁאָגוֹן לְמִיטְרָף טְרָפִין דִּישְׁרָאֵל, בְּכַל זְמַן וְזְמַן אֶד סוּף יוֹמִיָא.

קז) יִכְעַת לְסוּף יוֹמִיָא, כְּפּוּם שְׁעַתָּא דִּיּוֹמָא, בְּעִידָן יְדֵי זְרַח שְׁמִשָּׁא, מִן יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, בְּשְׁעַתָּא דִּיּוֹדְמָנוֹן לְפּוּם מְנִין שְׁנִין, יְדִיבֵל וְשְׁמִטָּה כְּתָדָא, דְּאִיהוּ רַע"ד מִן יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה. * כְּעַת זְמַיְנָא קָלָא תְּדָא לְאַתְעָרָא מְרוּם רוּמִי רְקִיעִין, קָלָא עֲצִיב בְּמִרְרוּ, מַה דְּלָא תְּנָה הִכִּי מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרוֹן עֲלִמִין.

קח) וְהַהוּא קָלָא יְיָהוּי דְקִיק, בְּחִשָּׂאֵי, בְּמִרְרוּ, וְעֲצִיבוּ, נְחִית וְסִלִיק, סִלִיק וְנְחִית, וְכֵן אָמַר, אֵיילֵת רְחִימִין תְּוֹת לִי מִן יוֹמִין קְדָמָאִין, וְאַתְנַשִּׂיאַת מִינָאֵי. רְחִימִין יִקְרִימִין תְּוִי לִי בְּתְדָה, אֲדַכְרְנָא דְחֻתְמָא דְדִיּוֹקְנָה תְּנָה חֲתִים עַל לְבִי, וְתְנָה חֲתִים * עַל דְרוּעָאֵי, וְתְנָה תְּקִיף * בְּגוּי רְחִימוּ דִלְהָ, וְרַשְׁפִּי שְׁלֵהוּבָה מוֹקְדִין בְּגוּי.

קט) בְּהַהוּא שְׁעַתָּא גְעִי תֵלֵת גּוּעִין, דָּא בְּתַר דָּא, וְיִזְדַּעְזְעוֹן רְקִיעִין, וְיִזְדַּעְזְעוֹן עֲלִמִין כְּלֵהוּ, עַד דִּישְׁתַּמְעוּ קִלִין תֵּלֵת, לְגוּ נוֹנָא תְּנִינָא, וְיַעֲרוֹק אֲרַבַּע מָאָה אֶלֶף פְּרָסִי גּוּ נוֹנָא חַד דִּימָא. וְתַמָּן יוֹשִׁיט מְצוּדִין וְיַפְרִישׁ רִשְׁתִּין, וְיַמְשִׁיק לִיה מִן יָמָא, * וְנַעֲיֵל * לִיה גּוּ מְתִיבְתָא דְרְקִיעַ, וְיַחֲמוֹן מְנִיָּה כֹּל אֵינּוֹן קוּשִׁין וְכֹל אֵינּוֹן פְּלוּגְתִין דְאַקְשֵׁי תַמָּן. וְיִהֵא תַפְסִי תַמָּן מָאָה וְחַמְשִׁין יוֹמִין.

ק) וְהַהוּא זְמַנָּא, יִכְנֹשׁ קַב"ה כֹּל חֵיילִי שְׁמַיָּא, וְכֹל בְּנֵי מְתִיבְתָא דִלְיָה,

ה'לופי גרמאות

ח נ"א יומא (קראקא) 1 נ"א ל"ג כעת (דפוסים ראשונים). ט נ"א דירח (קראקא). ו נ"א יובל (קראקא). ז נ"א כעת (קראקא) נ"א רעד (ווינציא) נ"א שפ"ד (ווינציא בסוגריים). צ נ"א ל"ג כעת (דפוסים ראשונים). ק נ"א יהי (דפוסים ראשונים) ר ה"ג בדפוס קראקא נ"א קדומין (ווינציא) ש נ"א על דרועין (קראקא) ט נ"א בגו (דפוסים ראשונים) א נ"א יועל (קראקא) ב נ"א יכנוס (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	דרך כוכב מיעקב
בגלות, וכמה ישלטו החיות, וכמה ישאגו לטרוף טרף מישראל, בכל זמן וזמן עד סוף הימים.		ממני. אהבים קימים היו לי עמה. זוכר אני החותם של צורתה, שהיה חתום על לבי, והיה חתום על זרועי. ואהבתה היתה חזקה בתוכי, ורשפי שלהבת אהבתה היו שורפים בתוכי.
קז) כעת לסוף יומיא וכר: כעת, באחרית הימים, כפי השעה של היום בעת שיורח השמש מיום הששי, דהיינו מהאלף הששי, בשעה שיקרה לפי מנין השנים, שיהיה יובל ושמטה ביחד, שהוא רע"ד מהיום הששי, כעת, עתיד קול אחד להתעורר מרום מרומי הרקיעים, קול עצב, במרירות, מה שלא היה כזה מיום שנברא העולם.		קט) בַּהַהוּא שְׁעַתָּא גְעִי וְכֹר: באותה שעה צועק ג' צעקות זו אחר זו, ויזדעזעו הרקיעים, ויזדעזעו כל העולמות, עד שהיו נשמעים ג' קולות אל הדג התנין, ויברח ד' מאות אלף פרסאות בים (גו נוֹנָא חַד ל"ג) ושם יושיט מצודות ויפרוש רשתות, וימשוך אותו מן הים, ויביאו אל הישיבה שברקיע, ויראו ממנו כל הקושיות וכל הפלוגתות שהקשו שם. ויהיה תפוס שם ק"נ יום.
קח) וההוא קלא יהוי וכו': והקול ההוא יהיה דק, בחשאי, במרירות, ובעצבות, יורד ועולה, עולה ויורד, וכן אמר, אילה אהובה היתה לי מימים הראשונים, ונשתכחה (דפו"י דף ב"ה ט"ד *) דף ב"ז ט"א)		ק) וְהַהוּא זְמַנָּא יִכְנֹשׁ וְכֹר: ובעת ההיא יאסוף הקב"ה כל צבאות השמים, וכל בני

ז' והר בלק חדש
והוא לעילא מפלהו, ונאיתון קמיה שהוא תננינא, ויקשור תלת קשרין בקודליה, ויטלו אינון ותלת רחמיין, ויהדרון ליה לאתר דתהו תפיס תמן. ונאינון רחמיין ויעלון בהיכלא תדא דאיגרי אהבה, ויהון גניזין תמן.

קיא ונאומי לון קב"ה, לקל אינון תיילין, ולתרי מתיבתי, למתד פלהו, ולמשמע קלא דרחימותא, דאיהו תאיב למשמע קלה בתדיהו. בההוא שעטא יתער על עמא קדישא וצאקין, אלן על אלן, בדחיקו סגי, ונאנון צווחין צווחה בתר צווחה, דמעין בתר דמעין, ויתערון לה. איהי אשמעת קלא על בנהא.

קיב וקב"ה קארי ואמר, דא היא איילתי, חברתי, יונתי, שלימתי היושבת בגנים, דלא הות יתבא אלא בסתר המדרגה פנימאה, כמד"א א כל כבודה בת מלך פנימה, והשתא בגנים, בחציפו, פאימא דאזלא בתר ברה, בשווקים ובפוזי קרתא, מדחילו דלא יבאישון ליה.

קיג איילתי חברתי ונמי, הא חברייא פלהו דתרי מתיבתי הקא. חברים דאינון מתיבתי, מקשיבים לקולך השמיעני, דתיאובתי למשמע לקלך.

קיד כמה זמנין איהו דלא שמענא לקלך, ולא דענא לך. כדן כל עלמא בערבובייא, עמין בעמין אומין באומין. ומאן דלא אתחזי למלקא, ייתון ליה

חלופי גרסאות

מסורת הזהר
(1) (תהלים מה) ויהי תקפה תקיפה ד' צט ט"ד קיב ט"ב
קטן ט"ג לעיל חקת אות קל.
ג נ"א וייתון (דפוסים ראשונים) ד ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ויתור (דפוסים ראשונים) נ"א ויתור (מונקאטש בסוגריים) ה נ"א ויטול (דפוסים ראשונים) ו ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג תלת (דפוסים ראשונים) ז נ"א אינון (דפוסים ראשונים) ח נ"א ייעול לון (קראקא) נ"א ייעול (ויניצא) ט נ"א אומי (קראקא) י נ"א קלא (קראקא) כ נ"א מוסיף כמה צאקין (דפוסים ראשונים) ל נ"א יבאישון (דפוסים ראשונים) מ נ"א אמי (קראקא).

דרך כוכב מיעקב

הסולם
מאמר
בני הישיבה שלו, והוא למעלה מכולם, ומביאים לפניו אותו התנין, ויקשור ג' קשרים בעורפו, ויקתוהו ג' האוהבים האלו, ויחזרוהו למקום שהיה תפוס שם. והאוהבים האלו יכנסו בהיכל אחד הנקרא אהבה, ויהיו גנוזים שם.

קיא ונאומי לון קב"ה וכו': ומשביע הקב"ה לכל צבאות האלו, ולב' הישיבות, שילכו כולם לשמוע הקול של האהובה שהיא השכינה. שהוא תושק לשמוע קולה עמהם. באותה שעה יתעוררו, על העם הקדוש צרות, אלו על אלו, בדחק גדול, והם צועקים צעקה אחר צעקה, דמעות אחר דמעות, ויעוררו אותה, את השכינה והיא משמיעה קול על בניה.

קיב וקב"ה קארי ואמר וכו': והקב"ה קורא ואומר, זו היא איילתי, חברתי, יונתי, שלמתי. היושבת בגנים, שמקודם לכן לא היתה יושבת אלא בסתר המדרגה בפנים. כמש"א, כל כבודה בת מלך פנימה, ועתה היא בגנים, בעזות, כאם ההולכת אחר בנה, בשוקים וברחובות העיר, מפחד שלא יזיקו לו.

קיג איילתי הבירתי חמי וכו': אילתי חברתי ראי, הרי כל החברים שבב' הישיבות, שבמתיבתא דדקיע, ומתיבתא דקב"ה, כאן. חברים שהם בני הישיבות מקשיבים לקלך השמיעני, כי תשוקתי לשמוע קולך.

קיד כמה זמנין איהו וכו': כמה זמנים הם שלא שמעתי את קולך, ולא ידעתי אותך

(דפו"י דף נ"ו ט"א)

זהר וזיתון ועמיה עמין נוכראין, ולישנין אותרנין, ודלא ישתמודעין דינא, ולא נימוסי מלכותא. וכמה קרבין יחשבון למעבד.

קטו ובגו שפה רפיא, וממלל רפיה, ועביד פרוותיה, וישלוט. ויחשיב כמה מחשבין לאבאשא. ועל עמא יחידאה ועביד נימוסין בישין. פדין יהא עאקו על עאקו, על ההוא עמא יחידאה. ביה זימנא יתתקף קב"ה, ויפייס לאיילתיה בכמה פיוסין, וינתקיף בה, ויקים לה מעפרא, איהו ולא אתרא. ויתרי מתיבתי ישתארון בהדה.

קטז תלת מלכין ישתארון, ויתערון בתלת סטרין דעלמא, על עמא דא. וההוא מלכא ויהיה שליט בפום רפיה, ישלוט בגו סגיא, וגם ותוקפא על עמא קדישא.

קיו ובירחא תליתאי, בדי לירחא, בתשע שעתה ופלגא, יהכון פל בני מתיבתי בהדה דאיילתא, לגו קבריה דרעיא, מהימנא דכיתא, ויתיהב תלת קלין עליה. בשעתא דשמשא יתפניש מעלמא, וקבריה יתפתח, ויבעון בני מתיבתי לעאלא לתמן, ולא יתייהב לון רשותא, ויסתלקון פלהו לאתריהו. והיא תיעול, ומגווייה יפוק מה דיפוק. ותשפח למשה יתיב ולעי, ובוצינא דליק קמיה, וכמה ריחין ובוסמין סתריניה.

קיח כיון דחאמי לה דעאלת, יקום, ויתחברון פחדא דא עם דא, ויקליא

חלופי גרמאות

נ נ"א ל"ג עמיה (מונקאטש). ס נ"א ולא (דפוסים ראשונים). ע נ"א בה (דפוסים ראשונים) פ נ"א ויתקוף (דפוסים ראשונים). צ נ"א תרי (דפוסים ראשונים) ק ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א יתערון ולי"ג ישתארון (דפוסים ראשונים) ר נ"א דיהא (קראקא). ש נ"א לתשע (קראקא). ת נ"א ותתן (דפוסים ראשונים). א נ"א עלה (דפוסים ראשונים). ב נ"א ומגווייה (דפוסים ראשונים) ג נ"א ובסינא (וויניציא) נ"א ובסינא (קראקא). ד נ"א וקלא (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	דרך כוכב מיעקב
אותך. אז היו כל בני העולם בערוב, עמים בעמים, אומות באומות. ומי שלא היה ראוי למלוך, יביאו אותו שישלוט. ויבואו עמו עמים נכרים ולשונות אחרים, שאינם יודעים דין ולא חוקי המלכות. וכמה מלחמות הם חושבים לעשות.	על העם הזה, דחינו ישראל, ואותו המלך, שהיה שולט בפה רך, ישלוט בכעס גדול וזעף ותוקף על העם הקדוש. גם פירושו זעף, כי על זועפים מתרגם נסיסין (בראשית מ' ו').	קיו) ובירחא תליתאי בדי וכו': ובחדש השלישי בארבעה לחדש, בתשע שעות ומחצה, ילכו כל בני הישיבה עם האילה, שהיא המלכות, לקברו של הרועה, נאמן ביתו, שהוא משה, ותתן ג' קולות עליו. בשעה שהשמש יפנה מן העולם, וקברו יהיה נפתח, ובני הישיבה ירצו להכנס שמה, לא יתנו להם רשות, ויסתלקו כולם למקומם. והיא השכינה, תכנס, ומתוכה יצא מי שיצא, ותמצא את משה יושב ולומד, ונר דלוק לפניו. וכמה ריחות ובשמים מסביב לו.
קטו ובגו שפה רפיא וכו': ובשפה רפה, ודבור רך, יעשה כרצונו, וישלוט. ויחשוב כמה מחשבות להרע. ועל העם היחיד יעשה חוקים רעים. אז תהיה צרה על צרה על אותו העם היחיד. בו בזמן, יתחזק הקב"ה, וירצה את האילה שלו שהיא המלכות. בכמה דברי רצון, ויחזק בה, ויקים אותה מעפר. הוא עצמו, ולא אחר. ושתי הישיבות תשארנה עמה.	קטז תלת מלכין ישתארון וכו': ג' מלכים ישארו ויתעוררו בג' רוחות העולם,	קיח כיון דחאמי לה וכו': כיון שמשה

(דפוסים דף נ"א ט"א)

לכ זהר בלק חדש
 יתערוך ברום רומי רקיעין, וקב"ה ישמע, וייעול לגו היכלא דאקהה, וישול מתמן תלת רחמיין, ויפתח לון ומערתיה. פדין יתער משיח בההוא ליליא, וישתפח תמן בהדיהו, ויהדרון רזין דאורייתא, בכל ההוא ליליא, במערתא דמשה. **קיט** וכד סליק עמודא דצפרא, יתגניז משיח וישתארוך משה ושכינתא זבההוא יומא, כיומא דשבוועות. וסלקא שכינתא על ההוא טורא, ותשתמע תלת קלין, חד לקביל אברהם, וחד לקביל יצחק, וחד לקביל משה ויעקב. הה"ד, על הר גבה עלי לך מבשרת ציון הרימי בפת קולך וגו' הרימי אל תיראי אמרי כו'.

קכ הרימי, הרימי, אמרי. דא (* הרימי בפת, תרועה. הרימי אל תיראי, תקיעה. אמרי, הא תרועה תקיעה ותרועה פחדא. ודא איקרא שופר תרועה. שופר מההוא תרועה דלעילא.

קכא שופר זעירא, בגין דאית אחרא דאקרי שופר גדול. שופר זעירא דא, אקרי שופר הולף גו תנועה דבוצינא, הה"ד ויהי קול השופר הולף. בגין ודאחרא איהו שופר גניז וטמיר, ולא הולף. אבל דא זעירא, איהו עהכא

חלופי גרסאות

א) (ישעיה מ) שלח רצה. ט) (שמות יט) פקודי תרגא. ה"ג ברפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג תלת (רפוסים ראשונים) ו ה"ג ברפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג ואשונים) ו ה"ג ברפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג מערתיה (רפוסים ראשונים) ז נ"א כההוא יומא דשבוועת (קראקא) ח נ"א כיומא (ווינצ'א) ט נ"א ל"ג וכי הרימי הרימי אמרי (קראקא) י ה"ג רפוס מונקאטש במרובעים נ"א דא תרועה ותקיעה כחדא ול"ג מן הרימי בכת עד ודא איקרא (מונקאטש) נ"א מטיף דא תרועה ותקיעה כחדא הרימי בכת (ווינצ'א) נ"א דא תרועה ותקיעה ותרועה בתקיעה כחדא הרימי אל תיראי תקיעה אמרי דא תרועה ותקיעה כחדא ודא איקרי שופר גדול שופר זעירא (קראקא). כ ה"ג הסלם נ"א הרימי (מונקאטש) ל נ"א ל"ג מן שופר זעירא עד שופר זעירא (קראקא) מ נ"א תנועי (רפוסים ראשונים) נ נ"א דאחדא (קראקא). ס נ"א טמיר (רפוסים ראשונים). ע ה"ג הסלם נ"א להכא (רפוסים ראשונים) נ"א הלכא (מונקאטש במרובעים).

מסורת הזהר

הסולם

מאמר
 רואה את השכינה נכנסת, יקום, ויתחברו יחד זה עם זה, והקולות יתערו ברום מרומי רקיעים. והקב"ה ישמע, ויכנס לתוך היכל אהבה, ויקח משם ג' אוהבים, ויפתח להם המערה של משה. אז באותו לילה יתעורר המשיח, והוא ימצא שם עמהם, ויחזרו על סודות התורה בכל אותו הלילה במערתו של משה.

קכ) הרימי הרימי אמרי וכי: הרימי, הרימי, אמרי, שבכתוב הנ"ל, הרימי בכה, הוא תרועה. הרימי אל תיראי, הוא תקיעה. אמרי, הוא תרועה תקיעה ותרועה ביחד. וזו, המלכות שעלתה בהר, נקראת שופר תרועה, דהיינו שופר מאותה תרועה שלמעלה.

קכא) שופר זעירא בגין וכי: והוא שופר קטן, כי יש אחר שנקרא שופר גדול, שהוא בינה, שופר קטן זה נקרא שופר הולך בתנועת הנר שהוא מלכות וז"ש, ויהי קול השופר הולך. כי האחר השופר הגדול, הוא שופר

קיט וכד סליק עמודא וכי: וכשעולה עמוד השחר, יסתתר המשיח וישארו משה והשכינה באותו היום, כביום השבוועות. דהיינו כבמתן תורה. והשכינה עולה על ההר, וישמעו ג' קולות, אחד כנגד אברהם, ואחד כנגד יצחק, ואחד כנגד משה ויעקב. ז"ש, על הר (רפויי דף נ"א ט"א *) ט"ב)

זהר בלך חדש 59
 * ב'יומא דשבועות, וְהָאֵי אִיהוּ דְאִיתְעַר בְּיוֹמָא דְאוּרְזִיתָא, * ב'יומא דשבועות.

קכב) בְּאִתְעָרוּ דְהָאֵי שׁוֹפֵר, דְאִיתְעַר בְּתְרוּעָה וּתְקִיעָה וּתְרוּעָה, יִתְעָרוּן אֲבָהֵן וּמְגוּ מְעָרְתָא, * וְיִסְתַּלְקוּן בְּרוּחָא, וְיִיתוּן לְגַבְהָ. וּמַהְהוּא קְלָא, כְּמָה תְּיִבִין בְּאַרְעָא קְדִישָׁא יְמוּתוּן, וְיִסְתַּלְקִין מְעַלְמָא. * בְּהַהוּא יוֹמָא, סְלָקִין צְלוּתִין דְיִשְׂרָאֵל בְּכָל אֲתֵר, דְאֵינּוּן קָמִי מַלְכָא קְדִישָׁא. וְאֲבָהֵן יִיתוּן כְּתָדָא, וַיְהוּן בְּהַהוּא טוּרָא. וּמִשָּׁה סְלִיק בְּהַדְיָיְהוּ. וְתַמְן יִסְתַּפַּל בְּאַבְהֵן, וְאֵינּוּן בִּיהַ. וְיִיעֲלוּן כְּלָהוּ גוּ מְעָרְתָא דְמִשָּׁה. וּמִשִּׁיחַ יִתְעַר לְגַבְיָיְהוּ, וְיִתְחַבְרוּן כְּלָהוּן בְּהָאֵי יוֹמָא.

קכג) וּבְהָאֵי יוֹמָא, יִתְעָרוּן עֶשֶׂר שְׁבָטִין, לְאַגְחָא קְרָבִין לְאַרְבַּע סְטָרִין דְעַלְמָא, בְּהַדְיָ מְשִׁיחָא * דְאִתְמַשַּׁח עַלְיָיְהוּ, וְיִקְבַּל בְּמִשִּׁיחוֹ עַל יְדָא דְתַד * כְּהֵן צְדָק, וְשְׁבָעָה רוּעִים מְהִימְנֵן עִמָּיה.

קכד) וּמִשִּׁיחָא דָא מְשַׁבְטָא דְאַפְרִים הוּא, וּמְזוּרְעָא דְיִרְבְּעָם בֶּן נֹכַח הוּי בְּרִיָּה דְאַבְיָה, דְבְּעוּלִימוֹי מַת, וְהַהוּא יוֹמָא דְמַת, אֲתִיְלִיד לִיה בֶּר, וְאֲתַנְטִיל מִבֵּי יִרְבְּעָם לְמַדְבְּרָא. * וְלַתְמָן נָטְלוּ מָאָה וְשְׁבָעִין גְּבָרִין, כְּלָהוּ וּפְאִין מְשַׁבְטָא דְאַפְרִים, דְלָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּחוּכָא דְיִרְבְּעָם.

קכה) וּמַהְהוּא בְּרִיָּה דְאַבְיָה, נְפִיק הָאֵי מְשִׁיחָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, * וְיִסְפְּדוּ

ח'לופי גרסאות

מסורת הזהר
 ה) (מ"א יד).
 ו) נ"א כיומא (מנוקאטש). צ) נ"א בשבועות ול"ג ביומא (קראקא). ק) נ"א בהאי (קראקא) ר) נ"א גו (ווינצ'א) נ"א לנו (קראקא) ו) נ"א דיסתלקון (קראקא) ז) נ"א מההוא (דפוסים ראשונים) ח) נ"א דאמשהו (דפוסים ראשונים). ט) נ"א משיח (קראקא) י) נ"א יד (דפוסים ראשונים) יא) נ"א ל"ג דחד (מנוקאטש) יב) נ"א חד (קראקא). יג) נ"א דכהן (קראקא) יד) נ"א מבריה (דפוסים ראשונים). טו) נ"א ועולימא (דפוסים ראשונים). יז) נ"א ותמן (דפוסים ראשונים).

דרך כוכב מיעקב

קכג) ובהאי יומא יתערוון וכו': וביום הזה יתעוררו עשרת השבטים לעשות מלחמה ל' רוחות העולם, עם המשיח שנמשח עליהם ויקבל המשתח, דחיינו שיהיה נמשח, על ידי כהן צדק אחד ושבעה רועים נאמנים עמו.

קכד) ומשיחא דא משבטא וכו': ומשיח זה הוא משבט אפרים, ומזרע ירבעם בן נבט הוא בנו של אביה, שמת בנעוריו, ובאותו יום שמת נולד לו בן. ונלקח מבית ירבעם אל המדבר. ושם לקחהו מאה ושבעים גבורים, שכולם היו צדיקים משבט אפרים, שלא נמצאו בחטאו של ירבעם.

קכה) ומהאי בריה דאביה וכו': ומבן אביה זה, יצא המשיח הזה, ועל זה כתוב, וספדו לו כל ישראל וקברו אותו. מקרא זה סתום

הסולם

מאמר

שופר גנוז וסתור, ואינו הולך, אלא זה הקטן, הוא כאן ביום השבועות, כי זה הוא שנתעורר ביום מתן תורה ביום השבועות, שנאמר שם, ויהי קול השופר הולך וחזק וגו'.

קכב) באתערו דהאי שופר וכו': בהתעוררות השופר הזה, שנתעורר בתרועה תקיעה ותרועה, יתעוררו האבות מתוך המערה, ויעלו ברות, ויבואו אליה. ומהקול ההוא, כמה רשעים בארץ הקדושה ימותו, ויסתלקו מן העולם. ביום ההוא, יעלו תפלות ישראל בכל מקום שהם לפני המלך הקדוש, והאבות יבואו יחד ויהיו באותו ההר. ומשה יעלה עמהם. ושם הוא יסתכל באבות, והאבות יסתכלו בו. וכולם יעלו למערתו של משה. ומשיח יתעורר אליהם, וכולם יתחברו ביום הזה.

(דפוס"י דף י"ז ט"ב)

לד זהר בלק חדש
 לו כל ישראל וקברו אתו. סתים האי נבואה לשעתא, ונבואה לעתיד, כי
 זה לבדו יבא לירבעם אל קבר יען נמצא בו דבר טוב אל ה' אלהי ישראל
 בבית ירבעם. דא האי משיחא, דאיהו דבר טוב אל ה'.
קכו כיון דינדעון אבהן, דפקיד הקב"ה לאיילתיה ולעמיה, פמה חידו
 על חידו בהאי יומא. בארעא דצפון מלכותא דתימן, פמה עאקו על עאקו
 ותערון בהאי יומא על עמא דישראל, ותתקבל צלותהון ברעווא. ובפנייא
 דהאי יומא, תהדר שכינתא לגו ביתא, ומשיח לאתריה, ואבהן לגו מערתא דילהון.
קכז שכינתא תהך ותהדר לגבי משה, שבועין יומין. לסוף שבועין יומין,
 סליק נאקו דישראל לקמי מלכא קדישא, דיהון מעיקין לון בכל סטרין דעלמא.
 וכנישתא תדא לצד דרומא ותאביד ותתחריב. ותמשה זכאי קשוט יתקטלון בינייהו.
קכח כדן לסוף תלתין ותריין יומין דיקטלון לכנישתא ההיא, ילבש
 קב"ה קנאה להווא שופר ועירא. והווא משיח בריה דאפרים יפרוש פרישא
 כחד תור דקרנני סלקין פקרנני דראם.
קכט והווא שופר ועירא, יתקע תרועה תקיעה ותרועה, תלת זמנין
 בריש טורא כמלקדמין, וכדין נטלין דגלין דהווא משיח, ויפול רעשא על
 עלמא, באינון קלין דשופרא. וכל אינון בני עלמא ישמעון ויחמוון. כמד"א,
 כל ישיבי תבל ושכני ארץ כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו.

ח'ופי גרמאות

ט נ"א סתם (דפוסים ראשונים), י נ"א ומלכות (דפוסים
 ראשונים), כ נ"א תלתי (קראקא) ל נ"א מוסיף יפרש נט
 (קראקא) ו ה"ג בדפוס מונקאטש במרובעים נ"א טור (דפוסים ראשונים), ז נ"א נטלין כרין (קראקא) ח נ"א ויפול
 (קראקא).

מסורת הזהר

(1) (ישעיה יח) בהר כה.

הסולם

מאמר

שבעים יום תעלה צעקת ישראל לפני המלך
 הקרוש, שיהיו מצירים להם בכל רוחות
 העולם. ובית כנסת אחד לצד דרום יאבד
 ויחרב, וחמשה צדיקי אמת יהרגו ביניהם.
קכח כדין לסוף תלתין וכ"ו: אז
 לסוף ל"ב ימים אחר שיהרגו לאנשי בית
 הכנסת ההוא, ילבש הקב"ה קנאה לשופר קטן
 הזה, שהוא המלכות, ואותו משיח בן אפרים,
 יפשוט פרשות, כשור אחד שקרניו עולות
 כקרני ראם.
קכט והווא שופר זעירא וכ"ו: ואותו
 השופר הקטן, שהוא המלכות, יתקע תרועה
 תקיעה ותרועה ג' פעמים בראש ההר כבתחילה.
 אז יסעו הדגלים של המשיח ההוא, ויפול רעש
 על העולם על ידי קולות השופר, וכל בני
 העולם ישמעו ויראו, כש"א, כל יושבי תבל
 ושוכני

סתום, כי הוא נבואה לשעתה ונבואה לעתיד
 לבא. כי כן יהיה לעתיד, שכל ישראל יספדו
 על משיח בן אפרים יוצא חלציו. כי זה
 לבדו יבא לירבעם אל קבר יען נמצא בו
דבר טוב אל ה' אלקי ישראל בבית ירבעם.
 זהו רומז על המשיח, שהוא **דבר טוב אל ה'**.
קכו כיון דינדעון אבהן וכ"ו: כיון
 שידעו האבות, שהקב"ה פקר לאילה שלו,
 שחיא השכינה, ולעמו, כמה שמחה על שמחה
 תהיה ביום ההוא. בארץ הצפון במלכות תימן,
 כמה צרות על צרות יתעוררו ביום הזה על
 עם ישראל, ותתקבל תפלתם ברצון. ובערב
 יום הזה, תחזור השכינה אל הבית, והמשיח
 למקומו, והאבות לתוך המערה שלהם.
קכז שכינתא תהך ותהדר וכ"ו:
 השכינה תלך ותחזור למשה שבעים יום. לסוף
 (דפויי דף נ"ו ט"ב)

זהר בלך חדש לה

קל) וְכִדְיִן יִתְבַּעְרוּן גְּלוּלִין מִן אַרְעָא קְדִישָׁא. וְתִלַּת קְרָבִין יַעֲבֹדוּן בְּגֵי יִשְׁמַעְאֵל בְּהַדֵּי מְשִׁיחַ דָּא. וְאִינוּן יִיתִין וְיִסְגְּדוּן לְמֵאֲרִי עֲלֵמָא בְּטוּרָא דְקוּדְשָׁא בִירוּשְׁלַיִם. וְאִילִין קְרָבִין יְהוֹן בְּאַלְף פִּשְׁתִּיתָאָה.

קלא) * (וּבְנִרְחָא דְבוּל, פִּפּוּלוּ שְׁנֵאִיהוֹן, וְיִתְעַבְרוּן כָּל אִינוּן גְּלוּלִין דִּישְׁתַּאֲרוּן בְּאַרְעָא קְדִישָׁא. וְיִמְתַּמְן יַחֲכוּן וְיִתְעַבְרוּן קְרָבִין עַל עֲלֵמָא. וְכַעֲדוּ דְאִינוּן יַגִּיחוּן קְרָבִין עִם כָּל בְּנֵי עֲלֵמָא, יִתְפַּנְשׁוּן בְּגוּי דְאָדוּם עַל אַרְעָא קְדִישָׁא, וְיִתְפַּסּוּן לָהּ, וְיִשְׁלֹטוּן עָלֶיהָ פִּתְרִיסַר יַרְחִי.

קלב) לְסוּף תְּרִיסַר יַרְחִין, יִתְנַעַשׁ וְיִרְעַשׁ כָּל עֲלֵמָא. וּבִין זְמַנִּין אֵלִין, דְשָׁכִינְתָא תַּהֲךְ וְתַהֲדַר לְגַבֵּי מְעַרְתָּא דְמִשָּׁה, יִתְטַמַּר מְלַכָּא מְשִׁיחָא ט' יַרְחִין, כְּנִרְחִין דִּיּוֹלְדָהּ, וְאִינוּן ט' יַרְחִין, כְּמָה צִירִין וְחֻבְלִים יִטוּל עַל גְּרַמְיָהּ.

קלג) וּבִין כֶּף קב"ה יִסְגִּי צַעְרִיהּ, וְיַעֲוֹל לְגוּ שְׁבִילִין דְאֵילְנָא תְּדָא, דְאִית לִיה אֵילְנָא קְדִישָׁא וּבְרָבָא וְתַקִּיף. וְתַמְן בְּשַׁבְעִין עֲנַפִּין, יִטוּל מְכִילִין דְאַלְכֶסוֹנִין, וְיִטוּל לְשַׁבְעִין מְמַנִּין, דְסַתְרָאן בְּלְשַׁבְעִין עֲנַפִּין דְאֵילְנָא, גוּ אִינוּן מְכִילִין אֲלַכְסוֹנִין, וְיִשְׁתַּפְּחוּן אֲסוּרִין חַד תַּקְלָא דְדְמְכִילָא וּפְלָגוּ. כְּדִין יַחֲיִית לוֹן מְכָל הַ עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא.

חֲלוּפֵי גְרַמְיָת

ו נ"א ל"ג דא (קראקא). פ נ"א מוסיף שתיאה בשיתסר יומין לירחא שביעאה לזמן חמשין ותשע שנין לאלף שתיאה הוניש (דפוס מונקאטש במרובעים). צ נ"א מוסיף הוא מרחשון (מונקאטש במרובעים). ק נ"א יפול (דפוסים ראשונים). ר נ"א ותמן (קראקא). ש נ"א ויתפשטון (קראקא). ת נ"א תליסר (קראקא). א נ"א ממנו (דפוס מונקאטש). ב נ"א בשבעין (דפוסים ראשונים). ג נ"א אוכלוסין (דפוסים ראשונים). ד נ"א ומיכלא (קראקא). ה ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א עלמא (דפוסים ראשונים).

<p>מאמר</p> <p>ושוכני ארץ כנשוא נס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו.</p> <p>קל) וכדין יתבערון גלוּלִין וכו': ואז יתבערו הגלולים מן ארץ הקדושה. וג' מלחמות יעשו בני ישמעאל עם המשיח. והם יבואו וישתחוו לרבון העולם בהר הקדש בירושלים. ואלו המלחמות תהיינה באלף הששי.</p> <p>קלא) וּבִירְחָא דְבוּל יִפּוּלוּ וכו': ובתדרש בול, שהוא מרחשון, יפלו שונאי ישראל, ויעברו כל אלו הגלולים שישארו בארץ הקדושה. ומשם ילכו ישראל, ויעוררו מלחמות על העולם, ובעוד שאלו יעשו מלחמות עם כל בני העולם, יתקבצו בניו של אדום על הארץ הקדושה, ויתפשו אותה, וישלטו עליה י"ב חדשים.</p> <p>קלב) לְסוּף תְּרִיסַר יַרְחִין וכו': לסוף י"ב חדש יתגעש וירעש כל העולם. ובין (דפוסי דף נ"א ט"ב * ט"ג)</p>	<p>הסולם</p> <p>הזמנים האלו, תלך השכינה ותחזור למערה של משה. ויסתתר מלך המשיח תשעה ירחים, כירחים של היולדת, ובאלו ט' ירחים כמה צירים וחבלים יקבל על עצמו.</p> <p>קלג) וּבִין כֶּף קב"ה וכו': ובין כך הקב"ה ירבה צערו, ויכנס לתוך שבילים של אילן אחד, כי יש לו אילן קדוש גדול ותוק. שהוא ז"א. ושם בשבעים ענפים, יקח מדות של אלכסונים מלכות המחותקת בבניה נק' אלכסון (כמ"ש בזהר לך דף ח' ד"ה ומכח ע"ש) ויקח שבעים הממונים של שבעים אומות, המסבבים שבעים הענפים של האילן, יקחם תוך אלו המדות של האלכסונים, ויהיו נמצאים אסורים במשקל אחד של מדה ומחצה, אז יורדים מכל ענף וענף. פירוש. שהוא מקור המיתוק שבכל ספירה, כי הבינה ה"ס מדה שלמה. שממנה בא המיתוק של האלכסון. והמלכות היא חצי מדה, דהיינו רק ט"ר שלה שמקבלים</p>	<p>דרך כוכב מיעקב</p>
--	---	-----------------------

לז זהר בלק חדש
קלד) וכמה ענפין זעירין יודלא זעירין יתברון במיתתהון מתמן, בגין דאתאחדאן גו ענפין, ובמיתתהון יתברו. קדין כמה סגיאין מעמא קדישא יתברון בין רגלין דשאר עמין. וכל אינון ממנן, יעברון לון גו נהר דינור, ויתעברון משולטניהון.

קלה) ובין כך משיח צירין ובכלין יהון ליה כילדה. ועל שהוא זמנא כתיב, "וענף ה' ביום צרה. דאינון תשע פסוקים כנחין דילדה. ושבעין תיבין, דהא ולשבעין שנין באלף שתיתאה, יוליד וישלוט על כל עלמא. ובג"כ באינון תשעה נחין, יתחזון בכל ליליא, מפלגו ואילף, רכב אש וסוסי אש לבר מרקיעא, מגיחן קרבין אלין באלין, עד דינהר צפרא.

קלו) לבתר דאינון תשעה נחין יעברון, קדין קב"ה יתער למשיח דא, ויפיק ליה מגנתא דעדן. ושהוא יומא דיפוק, יודעוע פל עלמא, דיחשבו פל בני עלמא דימותון.

קלז) ועל שהוא יומא כתיב, "ובאו במערות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה'. דא שכנתא, "דתירום מההוא זמנא ואילף, ומשיח בהדה. ומתדר גאונו, דא משיח. בקומו לערץ הארץ. קדין "ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ וגו'. דא בשתיין שנין דאלף שתיתאה, ויחכון לבתר דייעביד לון קב"ה כמה נסין.

חלופי גרסאות

1 נ"א ולא (דפוסים ראשונים). ז נ"א ל"ג לשבעין שנין (קראקא). ח נ"א יתעלה (קראקא). ט נ"א התרום (קראקא) נ"א התרום (וויניצא). י בדפוס כתבו חסר כאן תשלום הענין.

מסורת הזהר

(I) (תהלים כ) משפטים תעג אחרי מות ריד פנחס הקנא תוצה בהשמטות ח"ג ד' שו: ר"י ת"ז תכ"ב ד' סו: (II) (ישעיה ב) וירא חטו. ט (שם יא) תקיח ד' קי ט"ב.

הסולם

העולם. משום זה, באלו ט' ירחים יהיו נראים בכל לילה, מחצות לילה ולהלאה, רכב אש וסוסי אש לחוץ מן הרקיע, שעושים מלחמות אלו באלו עד שיאיר הבוקר.

קלו) לבתר דאינון תשעה וכו': אחר שיעברו תשעה ירחים אלו, אז יעורר הקב"ה את המשיח הזה, ויוציאו מגן עדן. ואותו יום שיצא מג"ע, יודעוע כל העולם, כי כל בני העולם יחשבו שימותו.

קלז) ועל שהוא יומא וכו': ועל היום ההוא כתוב, ובאו במערות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה', זו היא השכינה שתתרום מאותו זמן ולהלאה, ומשיח עמה, ומתדר גאונו, זה הוא המשיח. בקומו לערוץ הארץ א, ואסף נדחי ישראל ונפוצות יהודה יקבץ וגו'. זהו בששים שנה של האלף הששי. וילכו לאתר שיעשה להם הקב"ה כמה נסים (חטו) ותשלום הענין).

סליק פרשת בלק

מאמר

שמקבלים מיתוק האלכסון מבינה, שהם נבחנו לחצי מדה, אבל המלכות שלה אינה מקבלת, וע"כ נחשבת לחצי מדה. ואלו הב' בינה ומלכות, שהם מדה וחצי מדה, שהן מקור כל המיתוקים, אוסרים את ע' השרים ומכניעים אותם. ומורידים אותם מע' הענפים של האילן הקדוש.

קלד) וכמה ענפין זעירין וכו': וכמה ענפים קטנים ושאינם קטנים ישברו בירידת השרים משם, משום שהיו נאחזים בענפים, ובירידתם נשברו. אז הרבה מהעם הקדוש ישברו בין רגלי העמים האחרים. וכל אלו הממונים, יעברו אותם בנהר דינור, ויהיו נעברים מממשלתם.

קלה) ובין כך משיח וכו': ובין כך יהיו למשיח צירים וחבלים כילדה. ועל הזמן ההוא כתוב, יענף ה' ביום צרה, שהם תשעה פסוקים כט' ירחים של יולדת, ויש בו ע' מלים, רומז, כי לשבעים שנים באלף הששי יוליד, את ממשלתו, דהיינו שישלוט על כל

(דפוס דף ג' ט"ג)